

PIERRE
CORNEILLE

EL CID

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

ÇEVİREN: BURCU BİLGİÇ

Pierre Corneille (1606-1684): Klasik Fransız tragedyasının kurucusu kabul edilir. Orta sınıf bir ailenin çocuğudur ve Cizvit eğitimi almıştır. Yirmi yaşına gelmeden yazdığı ilk oyunu Paris'te başarıyla sahnelenmiş ve parlak bir kariyerin ilk adımı olmuştur. Şair 1647'de Académie Française'e girmeye hak kazanmıştır.

El Cid 1637 yılında önce bir trajikomedya, daha sonra tragedya olarak yayımlanmış ve aynı yıl sahneye konmuştur. İspanya'nın milli kahramanını konu alan oyun, klasik dramının üç uyum kuralına tam olarak uymayı ve konuyu bir kahramanlık hikâyesinden iki âşığın trajedisi olarak işleyişiyle döneminde tartışma yaratmasına rağmen Fransız tiyatro yazarlığının şahikası kabul edilir. Aile şerefi için sevdiği Jimena'nın babasını öldürmek zorunda kalan Don Rodrigo'yla, kader tarafından babasının öcünü almakla sevgilisinin hayatı arasında bir seçime zorlanan Jimena'nın dokunaklı hikâyesini anlatır.

Burcu Bilgiç: Notre Dame De Sion Fransız Lisesi ve Boğaziçi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü mezunudur. Belçika, Brüksel'de INSAS sinema okulunda film yönetmenliği okumuştur. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları için Nietzsche'nin Sorrento Yolculuğu'nu Türkçeye çevirmiştir.

Genel Yayın: 4887

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüsüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüphanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüphanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamayacaktır.

23 Haziran 1941

Maarif Vekili

Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

PIERRE CORNEILLE
EL CID

ÖZGÜN ADI
LE CID

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN
BURCU BİLGİÇ

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2016
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
DENİZ RESUL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM, AĞUSTOS 2020, İSTANBUL

ISBN 978-625-405-056-5 (CİLTLİ)
ISBN 978-625-405-056-5 (KARTON KAPAKLI)

BASKI

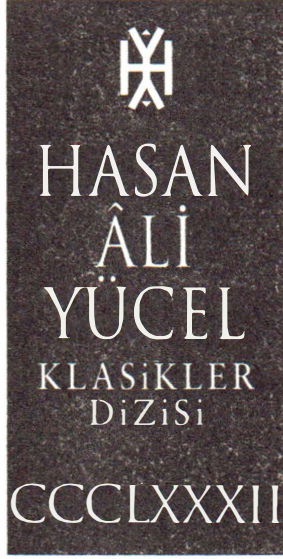
UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

KERESTECİLER SİTESİ FATİH CADDESİ YÜKSEK SOKAK NO: 11/1 MERTER
GÜNGÖREN İSTANBUL

Tel: (0212) 637 04 11 Faks: (0212) 637 37 03
Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr

PIERRE CORNEILLE

EL CID

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN:
BURCU BİLGİÇ

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

Kişiler

DON RODRIGO	Don Diego'nun oğlu,
JIMENA	Jimena'nın sevgilisi, El Cid
DON GOMEZ (KONT)	Kont Don Gomez'in kızı,
	Rodrigo'nun sevgilisi
	Gormaz Kontu,
	Jimena'nın babası
DON DIEGO	Don Rodrigo'nun babası
PRENSES	Kastilya prensesi
DON FERNANDO	Kastilya kralı
DON SANCHE	Jimena'nın talibi
ELVIRA	Jimena'nın mürebbiyesi
LEONOR	Prensesin mürebbiyesi
DON ARIAS, DON ALONSO	Kastilyalı soylular

I. Perde

1. Sahne

Jimena, Elvira.

JIMENA

Elvira, bana iletteğın bilgiler
Samimi mi gerçekten?
Babamın söylediklerinden
Hiçbir şey saklamıyorsun, değil mi?

ELVIRA

Bütün duyularım etkisi altında hâlâ,
Siz Rodrigo'yu ne kadar seviyorsanız,
Onu o kadar sayıyor babanız da,
Ve eğer yanılmıyorsam ruhunu okumak konusunda,
Sizden karşılık vermenizi isteyecek onun aşkına.

JIMENA

Lütfen söyle bana bir kere daha,
Sebep olan şeyi babamın seçimimi onayladığını anlamana,
Bana yeniden öğret nasıl bir umuda sarılmam gerektiğini;
Ne tatlı sözün tekrarını işitmek
Ne de aşkımızın gün yüzüne çıkmasının
Tatlı özgürlüğünün vadedilmesi fazla gelir bana.
Don Sancho ve Don Rodrigo'nun senin yanında

çevirdikleri

Gizli entrikalar hakkında ne dedi sana?

Beni iki âşıktan birine meylettiren

Aralarındaki o büyük farkı hiç belli etmedin, değil mi?

ELVIRA

Hayır, yüreğinizin resmini çizdim

İkisi için de çarpmıyor, kapılmıyormuş gibi umutsuzluğa

Onlara ne sert ne de yumuşak gözlerle bakıyormuşçasına

Eşini seçmek için babasının emrini bekliyormuş,

kayıtsızmışçasına.

Bu saygı onu çok memnun etti,

Belli etti dudakları ve yüzü hemen,

Ama mademki istiyorsunuz daha fazlasını duymak,

İşte onlardan ve sizden bana bahsettikleri.

İş kızıma düşüyor şimdi, ikisi de kızıma layık,

İkisi de asil, yiğit, sadık kana sahip,

Gençler, ama cesur atalarının

Parlak erdemleri okunuyor kolayca gözlerinden.

Özellikle Don Rodrigo'nun mertliği yansımış görünüşüne

Ve nice savaşçılar yetiştirmiş bir ailede,

Defneler¹ arasında doğduğu

Okunuyor yüzünden.

Babasının değeri eşsizdi kendi zamanında,

Gücü yettiği müddetçe harikalar yarattı,

Alına kazınmış derin çizgiler anlatır bize zaferlerini

Ve bir zamanlar kim olduğunu.

Beklerim oğlundan da babasından gördüğümü,

Kısacası mutlu eder beni kızımın onu sevmesi.

Kurula gidecekti, zaman azalınca

Tam başlamışken konuşmasını kesti yarıda

Ama bu kısa konuşmasından anladığım kadarıyla,

Babanızın gözünde eşit değil iki talibiniz.

Kral, oğluna bir öğretmen seçmek zorunda,

Hiç kuşkusuz bu onurlu görev

1 Zaferi simgeler. (ç.n.)

Babanıza emanet ve onun az bulunur yiğitliği
Kaldırıyor ortadan rekabet endişesini.
Büyük zaferleri onu eşsiz kıldığı için
Zaten olması gerektiği gibi babanızın bu görev için
olmayacak rakibi:

Ve Don Rodrigo mademki ikna etti babasını
Kurul dağıldığında teklif etmeye bu meseleyi
Size bırakıyorum o halde
İşi geciktirecek mi yoksa,
Tüm arzularınız yakında tatmin mi olacak, onu düşünmeyi.

JIMENA

Bununla birlikte huzursuz ruhum
Reddediyor bu mutluluğu ve eziliyor altında,
Tek bir an binbir değişik çehre verebilir kadere,
Ben de bu büyük mutluluğun içinde
Korkuyorum büyük bir aksilik olacak diye.

ELVIRA

Göreceksiniz, bu endişe boş çıkacak neyse ki.

JIMENA

Bakalım, ne olursa olsun sonucu beklemeli.

2. Sahne

Prences, Leonor, Saray görevlisi.

PRENCES

Görevli, gidin bildirin benim adıma Jimena'ya,
Beni görmek için biraz beklesin bugün,
Ve ekleyin, yakınıyor arkadaşlığımız onun ataletinden.
(*Saray görevlisi çıkar.*)

LEONOR

Hanımım, her gün aynı istek pençesine alıyor sizi
Ve sizi her gün onunla görüşmenizde
Aşkın ne durumda olduğunu sorar buluyorum.

PRENSES

Sebepsiz değil bu, onu ben mecbur ettim âdeta
Ruhunu yaralayan okları kabul etmeye.
Don Rodrigo'yu seviyor ve onu benim elimle tutuyor,
Ve benim sayemde artık Don Rodrigo'yu hor görmüyor.
Nasıl ki bu âşıklar zincirlendi birbirine,
İlgi duymam lazım acılarının son bulduğunu görmeye.

LEONOR

Hanımım, yine de onların ikballeri için
Aşırıya kaçan bir acı gösteriyorsunuz.
İkisini de neşeyle dolduran bu aşk,
Derin bir üzüntü veriyor bu güzel kalbe.
Ve onlara olan ilgi ve alakanız,
Sizi mutsuz kılıyor onlar bu kadar mutluyken.
Çok ileri gittim, aştım haddimi.

PRENSES

Acımı ikiye katlıyor onu saklamak zorunda olmak.
Dinle, dinle, nasıl savaştım,
Duy nasıl saldırılara meydan okuduğunu erdemimin.
Aşk kimseyi bağışlamayan bir zorba.
Bu genç süvariye, bu bağışladığım âşığı,
Onu seviyorum.

LEONOR

Onu seviyor musunuz!

PRENSES

Elini kalbimin üzerine koy,
Ve gör onu fethedenin ismini duyunca nasıl allak bullak
olduğunu.
Nasıl da biliyor onu.

LEONOR

Beni bağışlayın hanımım,
Eğer bu aşkı kınamakla haddimi aşıyorsam.
Yüce bir prensesin kalbine basit bir süvariye
Kabul edecek kadar unutmaması kendini!

Ya kral ne der? Ne der Kastilya?

Kimin kızı olduğunuzu hatırlıyorsunuz, değil mi hâlâ?

PRENSES

O kadar iyi hatırlıyorum ki kanımı akıtabilirim bile
Mevkimi reddedecek kadar kendimi düşürmeden önce.
Sana güzel ruhlardaki tek meziyetin
Aşk ateşini yaratma hakkı olduğunu söyleyerek cevap
verirdim.

Ve eğer tutkum isteseydi bağışlanmak
Buna izin verirdi binlerce tanınmış örnek.
Ama yok şanımın taahhüt ettiği yere gitmek gibi bir arzum.
Hislerimin beni bozguna uğratması kırmıyor cesaretimi.
Kralın kızı olarak diyorum ki kendime
Bir hükümdar değilse layık olamaz bana kimse.
Görünce kalbimin savunmasız kaldığını,
Kendim verdim almaya cesaret edemediğimi.
Benim yerime yaptım onunla Jimena'nın arasını
Ve kendi aşk ateşimi söndürmek için yaktım onlarınkini.
Bu yüzden şaşırma, acı çeken ruhum
Onların izdivacını sabırsızlıkla bekliyor diye;
Görüyorsun ki şimdi huzurum bağlı buna.
Umudun ölümü aşkın ölümü olur eğer aşkı yaşatan
umutsa,

Aşk bir ateştir beslenmeyince sönen,
Üzüntü veren maceramın şiddetine rağmen,
Rodrigo Jimena'nın kocası olursa ebediyen,
Umudum ölür, iyileşir ruhum.
Gelgelelim kıvranıyorum tarif edilemez bir acıyla.
Rodrigo'yu bu izdivaca kadar sevebilirim gibi geliyor bana.
Onu kaybetmeye çalışıyorum ve kaybediyorum istemeden,
İşte sebebi de bu gizli ıstırabımın.
Acıyla görüyorum ki aşk mecbur kılıyor beni
İç çekmeye hor gördüğüm şey için.
Hissediyorum iki parçaya bölündüğünü ruhumun:

Cesaretim yüksek ama kalbim yanıyor.
Bu izdivaç benim için kaçınılmaz, hem sakınıyorum
ondan hem de arzuluyorum olmasını.
Ve ondan sadece kusurlu bir sevinç ummaya cüretim var.
Gözümde yeri aynı şanımın da aşkımın da,
Bu izdivaç olsa da sonum olacak, olmasa da.

LEONOR

Hanımım, sözüm yok size bu söylediklerinizden sonra
Acılarınız için sizinle iç çektiğimi söylemekten başka.
Biraz önce sizi kınıyordum, şimdiyse merhamet
duyuyorum sizin için.

Böyle güzel ve yakıcı bir acının içinde
Savaşıyorsa erdeminiz onun çekiciliği ve gücüyle,
Saldırıyı geri püskürtüyor, atıyorsa yemi geri
Kararsız ruhunuza da getirecektir sakinliği.
Dolayısıyla ondan ve zamandan umun her şeyi.
Gökten umun her şeyi, boldur Tanrı'nın adaleti,
Bu kadar uzun azapta bırakmaz erdemi.

PRENSES

En içten ümidim kaybetmek ümidimi.

SARAY GÖREVLİSİ

Emirleriniz doğrultusunda Jimena sizi görmeye geldi.

PRENSES

(*Leonor'a.*)

Gidin eğlenin onu salonda.

LEONOR

Kalmak mı istiyorsunuz düşün içinde?

PRENSES

Hayır, hoşuma gitmemesine rağmen
Kendime çekidüzen vereceğim.
Arkanızdan geliyorum. Derdime devayı verecek Tanrı
Sınır getirsin biraz, beni esir alan bu şerre.
Bana iç huzuru ver, bana onurumu ver.
Arıyorum başkasının mutluluğunda kendi mutluluğumu.

Bu izdivacın önemi eşit üçümüz için;
Göster etkisini tez zamanda veya daha güçlü kıl ruhumu.
Bu iki âşığı bir aile bağıyla bağlamak,
Özgürlüğüme kavuşmak ve acılarımı sonlandırmak demek.
Biraz fazla gecikiyorum, gidip Jimena'yı bulalım,
Onunla görüşerek acımızı hafifletelim.

3. Sahne

Kont, Don Diego.

KONT

Sonunda üstün geldiniz ve kralın iltiması
Ancak benim hakkım olan bir mevkie yükseltiyor sizi.
Sizi Kastilya prensinin öğretmeni yapıyor.

DON DIEGO

Aileme sunduğu bu onur nişanıyla
Gösteriyor herkese ne kadar adil olduğunu ve ispat ediyor
Geçmiş hizmetleri ödüllendirmeyi bildiğini.

KONT

Krallar ne kadar büyük olsa da bizim gibiler aslında,
Herkes gibi yanılabilirler onlar da,
Bu kararı tüm saray mensuplarına kanıtlıyor
Zorluk çektiğini bugünün hizmetlerini değerlendirmekte.

DON DIEGO

Konuşmayalım artık sizi öfkeliendiren bu karardan.
Sebebi iltimas da olabilir liyakat de,
Kralın arzularını hiçbir şekilde sorgulamamak
Saygı borcumuzdur mutlak yetkiye.
Bana verdiği onura bir diğerini daha ekleyin,
Yuvanızla benimkini kutsal bir bağ ile birleştirelim.
Sizin tek bir kızınız, benimse tek bir oğlum var.
Onların izdivacıdır bizi ebediyen arkadaş kılacak olan.
Bize bu lütfu gösterin ve oğlumu damadınız olarak kabul edin.

KONT

Daha yüksek mevkilerde gözü olmalı bu damadın,
Saygınlığınıza eklenen yeni başarı
Onun yüreğini başka bir övünçle kabartıyor olmalı.
Mevkinizi kullanın Mösyö, ve prensi eğitin.
Bir vilayet nasıl yönetilir ona gösterin,
Hükmü altındaki halkları her yerde titretin,
İyileri sevgiyle, kötülerini korkuyla doldurun.
Meziyetlerine başkomutanlığı ekleyin.
Ona acıya nasıl göğüs gerilir gösterin
Savaş sanatında rakipsiz olmak için
At sırtında geçirilen gün ve geceleri,
Silahlanmış bir şekilde dinlenmeyi bilmeyi, yüksek
duvarları zorlamayı
Ve bir çarpışmanın zaferini sadece kendine borçlu olmayı.
Siz örnek olun ona ve onu kusursuzlaştırın
Vereceğiniz dersleri savaşarak gözlerinin önünde aktarın.

DON DIEGO

Heves etmek bir yana, kendini yetiştirmek için örnek
alacaksa birini,
Hayatımın hikâyesini okuması kâfi.
Güzel çarpışmaların dokuduğu kumaşımda,
Görür ulusların nasıl alt edildiğini,
Bir yere saldırmayı, bir orduya komuta etmeyi
Ve şanını inşa etmeyi üstüne büyük kahramanlıkların.

KONT

Başkadır gücü canlı emsallerin,
Bir prens vazifesini kitaptan öğrenirse kötü,
Zaten nihayetinde nedir onca yıl denk değilse
Benim günlerimden birine bile?
Bir zamanlar yiğit olan sizdiniz, bugün ben.
Bu kol, krallığın en sağlam desteği.
Granada ve Aragon titrer bu kılıç parladığında.
Tüm Kastilya'yı koruyan kalenin benim adımdır bedeni.

Ben olmasam hükmüne boyun eğersiniz başka yasaların
Ve düşmanlarınız olur kralınız;
Her gün, her an, göklere çıksın diye şanı
Zafer üstüne zafer, galibiyet üstüne galibiyet kazanırım.
Prens yanımda kolumun gölgesi altında
Denerdi cesaretini savaşlarda.
Nasıl yaptığımı görerek öğrenirdi yenmeyi,
Ve derhal unvanına yakışacağı gibi,
Görürdü ki...

DON DIEGO

Biliyorum, krala hizmetinizde yoktur noksan,
Gördüm sizi, benim altımda savaşır ve komuta verirken.
Yaşlılık doldurunca soğukla damarlarımı,
Ender kıymetiniz aldı yerimi.
Sözün kısası, azat edelim yersiz lakırdılardan kendimizi,
Bir zamanlar ben ne idiysem o sizsiniz şimdi.
Bununla birlikte bu rekabet içinde,
Bir hükümdar bir fark görüyor aramızda.

KONT

Siz elde ettiniz benim hak ettiğimi.

DON DIEGO

Sizin yerinize kazanan daha çok hak etmiş olmalı.

KONT

Göreve layık olan onu daha iyi yerine getirecek kişidir.

DON DIEGO

Kabul edilmemiş olmak bunu göstermiyor ama.

KONT

Entrikayla aldınız görevi yaşlı bir saray mensubu olarak.

DON DIEGO

Geçmiş başarılarımın pırıltısından başka yandaşım yok.

KONT

Doğru konuşalım, kralın yaptığı yaşınızı onurlandırmak.

DON DIEGO

Kralın yaptığı cesareti ölçüt almak.

KONT

Eğer öyleyse bu şeref sadece koluma aittir.

DON DIEGO

Bu görevi alamayan onu hak etmemiş demektir.

KONT

Hak etmemiş mi? Ben mi?

DON DIEGO

Siz.

KONT

Küstahlığın, gözü kara ihtiyar, alacak mükâfatını.

(*Ona bir tokat atar.*)

DON DIEGO

(*Kılıcını çeker.*)

Böyle bir hakareten sonra bitir başladığın işi, al canımı.

Soyumda ilk kez birinin yüzü kızardı.

KONT

Ne yapacaksın ki bunca zayıflığınla?

DON DIEGO

Tanrım! Yıpranmış gücüm, beni yüzüstü bırakıyor bu
ihtiyaç anında!

KONT

Kılıcın benimdir, ama bu rezil ganimetin

Benim elimde olmasıyla bile övünürsün sen.

Elveda; prense okut hayatının hikâyesini,

Haset etmek bir yana, ders alsın diye.

Küstah bir konuşma sonrası gelen bu adil ceza,

Epey işine yarayacaktır onun da.

4. Sahne

Don Diego.

DON DIEGO

Ah öfke! Ah umutsuzluk! Ah düşman yaşlılığım!

Bu alçaklığı görmek için mi bu kadar uzun yaşadım?

Şerefimin lekелendiğini görmek için mi

Savaşlarda ağarttım saçlarımı?
Tüm İspanya'nın saygıyla hayranlık duyduğu kolum
Bu krallığı defalarca kurtaran kolum,
Defalarca sağlamlaştıran kralının tahtını,
Kavgama ihanet ediyor da yapmıyor mu hiçbir şey
yararıma?

Ah geçmiş şanımin zorba anıları!
Bir günde silindi onca günün eseri!
Mutluluğumu katleden bu yeni durum,
Onurumun yuvarlandığı bu yüksek uçurum!
Kontun zaferi mi görmem gereken sizin parıltınızda
Öç almadan ölmeli miyim yoksa yaşamalı mıyım utançla?
Kont, sen ol prensimin o zaman öğretmeni:
Kabul etmez onuru olmayan bir adamı bu yüksek mevki.
İşte kıskanç kibrin, bu büyük hakaretin yüzünden,
Layık değilim bu mevkie artık kralın seçimine rağmen.
Ve sen, kahramanlıklarımın görkemli aleti,
Donmuş bir beden için gereksiz bir süs,
Evvelce etrafa korku salan kılıç; ben hakarete uğrarken
Gösterişe yaradın, beni savunmaya değil.
Git, terk et artık insanlığın yüz karası bu adamı,
Ve daha iyi ellere geç almak için intikamımı.

5. Sahne

Don Diego, Don Rodrigo.

DON DIEGO

Rodrigo, cesaret var mı yüreğinde?

DON RODRIGO

Herkes derhal sinayabilir cesaretimi babam dışında.

DON DIEGO

Hoş öfke!

Taze acıma denk bir hınç.

Kendi kanımı tanıyorum bu asil hiddette.

Kendi gençliğim canlanıyor bu tez şevkte.

Gel oğlum, gel kanım, gel onar utancımı,
Gel, al benim intikamımı.

DON RODRIGO

Kimden?

DON DIEGO

Acımasız bir hakaretten
İkimizin de onuruna ölümcül bir darbe indiren,
Bir tokattan. Yaşım kuvvetli arzuma ihanet etmemiş olsaydı
O küstah kaybetmiş olurdu hayatını.
Sana veriyorum kolumun artık taşıyamadığı bu kılıcı
Öcümü alman ve vermen için ona cezasını.
Cesaretini sınamak için git o küstaha.
Böyle bir hakaret ancak yıkanır kanla.
Öl veya öldür. Üstelik iltimas geçmemek için,
Korkulacak bir adam veriyorum sana.
Gördüm onu tamamen kan ve tozla kaplanmış bir biçimde,
Her yere korku saçarken tüm bir ordunun içinde,
Gördüm yüz süvari bölüğünün dağıldığını onun yiğitliğiyle.
Bir şey daha söyleyeceğim onun hakkında.
Cesur bir asker, büyük bir komutan olması dışında, o...

DON RODRIGO

Lütfen, bitirin cümlelerinizi.

DON DIEGO

O, Jimena'nın babası.

DON RODRIGO

Jimena'nın...

DON DIEGO

Yanıt verme, biliyorum aşkını.
Ama utançla yaşayan, layık değildir gün yüzüne.
Hakaret eden kişinin önemi kadar büyük olur hakaret de.
Velhasıl biliyorsun utancımı, öcümü almak boynunun borcu.
Sana daha fazlasını söylemeyeceğim. Al öcümü. Al öcünü.
Benim gibi bir babaya layık olduğunu göster bana.
Bu felaketin altında ezilirken kaderin bana yazdığı,
Ağlayacağım olanlara: Git, koş, uç ve al intikamımızı.

6. Sahne
Don Rodrigo.

DON RODRIGO

Kalbimi deldi derinden,
Bu beklenmedik olduğu kadar ölümcül darbe.
Haklı kavganın zavallı intikamcısı,
Haksız katılığın bahtsız nesnesi,
Kımıltısız duruyorum ve umutsuzluğa düşen ruhum
Beni öldüren bu darbeye teslim.
Tam da bu kadar yakınken aşkımın mükâfatlandırılması!
Ah Tanrım, ne garip bir acı!
Babam bu hakaretle küçük düşen,
Onu küçük düşürse Jimena'nın babası!
Ne zorlu bir açmazdayım!
Onuruma karşı duruyor aşkım.
Bir babanın öcünü almak gerek ve kaybetmek sevgiliyi.
Birini düşününce öfkeyle doluyorum, diğeriye tutuyor
kolumu.
Boyun eğmeye mecburum bu hazin tercihe, ya ihanet
etmeli aşkıma
Ya yaşamalıyım bu utançla.
İki uçta da ıstırabım uçsuz bucaksız.
Ah Tanrım, ne garip bir acı!
Bırakmak mı lazım bir hakareti cezasız?
Cezalandırmak mı lazım Jimena'nın babasını?
Baba, sevgili, onur, aşk,
Asil ve zor baskı. Tatlı zorbalık,
Ya bütün hazlarım yok oluyor ya yitip gidiyor saygınlığım,
Biri beni bedbaht ediyor diğeri engelliyor gün yüzü görmemi.
Hem asil hem de âşık bir ruhun
Değerli ve zalim umudu,
Değerli düşmanı en büyük mutluluğumun,
Acıma sebep olan kılıç,

Onurumun intikamını almak için mi verildin bana?

Jimena'mı kaybetmem için mi verildin?

Ölüme koşmak en iyisi.

Borçluyum babama olduğu kadar sevgilime de.

Jimena'nın nefretini ve öfkesini üstüme çekeceğim alırsam intikamımı,

Almazsam beni hor görmesine sebep olacağım babamın.

En güzel umuduma ihanet etmek biri,

Diğeri de ona layık olmamak demek.

Acımın geçmesini istemek artırıyor onu,

Her şey üzüntümü ikiye katlıyor.

Hadi, ruhum, mademki ölmek gerek,

En azından onurunu incitmeden ölelim Jimena'nın.

Ölmek ödetmeden bu hakareti!

İsmime leke bir ölümün peşinde olmak!

Ailemin onurunu koruyamadığımı

Düşünmesine katlanmak İspanya'nın!

Sadık kalmak kayıp ruhumun,

Kaybedeceğini bildiği bu aşka.

Dinlemeyelim artık sadece acımı pekiştirmeye yarayan

Bu baştan çıkarıcı düşünceyi.

Hadi kolum, en azından kurtaralım onuru,

Nasıl olsa Jimena'yı her şekilde kaybedeceğim.

Evet, yanılıyordum ruhum,

Her şeyi sevgilimden önce babama borçluyum.

Çarpışırken de ölsem üzüntüden de,

Kanımı nasıl saf aldıysam öyle geri vereceğim.

Zaten geç karar vermekle suçluyum,

Hadi intikama koşalım.

Bu kadar arada kalmaktan utanç duysak da

Artık acı hissetmeyelim

Hakaret eden Jimena'nın babası diye,

Bugün ne de olsa babamdı uğrayan hakarete.

II. Perde

1. Sahne

Don Arias, Kont.

KONT

Aramızda kalsın, itiraf etmeliyim, biraz fazla alevlendi
kanım,
Bir kelimededen öfkelen dim ve durumu abarttım.
Ama mademki olan oldu, çare yok yapılmış olana.

DON ARIAS

Boyun eğmeli bu cesur yürek kralın isteklerine,
Kral üstüne alınıyor ve öfkelenmiş kalbi,
Tüm yetkisiyle tavır alacak size karşı.
Sizin de geçerli sebebiniz yok kendinizi savunmak için:
Hakarete uğrayanın mevkii, hakaretin büyüklüğü
Alışıldık özürleri aşan
Vazifeler ve itaatler talep ediyor.

KONT

Kral isterse alabilir hayatımı.

DON ARIAS

Hiddetiniz kabahatinizin müsebbibi.
Kral sizi hâlâ seviyor; hafifletin öfkesini.
Dedi ki: “Onu istiyorum.” İtaat etmeyecek misiniz ona?

KONT

Mösyö, değer verdiğim her şeyi korumak adına
Çok da büyük bir suç değil biraz karşı gelmem ona;
Ve o ne kadar yüceyse de, halihazırdaki hizmetlerim
Yeterli olur onu tahttan indirmeye.

DON ARIAS

Şanlı, hatırı sayılır ne yapılırsa yapılsın,
Yoktur borcu kimseye söz konusu kendisi olduğunda kralın.
Fazla övünüyorsunuz ve bilmeniz gerekir
Kralına iyi hizmet etmek görevini yapmaktır sadece.
Kendinizi kaybediyorsunuz Mösyö bu özgüveniniz
yüzünden.

KONT

Beklemeyin size inanmamı denemeden.

DON ARIAS

Korkmalısınız kralın gücünden.

KONT

Benim gibi bir adam tek günde silinip atılmaz.
Silahlansa da beni cezalandırmak için bütün haşmetiyle,
Tüm devlet telef olur eğer benim telef olmam gerekirse.

DON ARIAS

Ne? Bu kadar mı az korkuyorsunuz hükümdarın
kudretinden?

KONT

Ben olmadan düşer elindeki hükümdarlık asası.
Onun menfaatim ben,
Benim kellem alınırsa onun da düşer tacı.

DON ARIAS

İzin verin de gelsin aklınız başınıza;
Kulak asın nasihatime.

KONT

Kulak asıyorum nasihatinize.

DON ARIAS

Peki ne söyleyeyim krala? Bir açıklama borçluyum ona.

KONT

Razı olmadığımı bu utanca.

DON ARIAS

Ama krallar göz yummaz itaatsizliğe.

KONT

Ok yaydan çıktı Mösyö, konuşmayalım artık.

DON ARIAS

Elveda o zaman, mademki boşuna ikna etmeye çalışıyorum
sizi,

Bütün zaferlerinizle beraber yine de korkutsun sizi
yıldırımın sesi.

KONT

Bekliyor olacağım korkusuzca.

DON ARIAS

Sonuçları olacak.

KONT

Bu durumdan Don Diego memnun olacak.

(*Tek başına.*)

Ölümden korkmayan korkar mı hiç tehditten,

En ağır talihsizlikler vız gelir cesarettime.

Zorlayabilirler beni mutsuz yaşamaya,

Ama ikna edemezler onursuz olmaya.

2. Sahne

Kont, Don Rodrigo.

DON RODRIGO

Kont, iki çift lafım var sana.

KONT

Konuş.

DON RODRIGO

Kurtar beni bir kuşkudan.

Don Diego'yu iyi tanır mısın?

KONT

Evet.

DON RODRIGO

Alçak sesle konuşalım. Dinle.

Biliyor musun bu ihtiyarın zamanında erdem,

Yiğitlik, onur timsali olduğunu? Biliyor musun bunu?

KONT

Belki.

DON RODRIGO

Gözlerimde taşıdığım bu şevk, onun kanından biliyor musun? Biliyor musun bunu?

KONT

Bana ne?

DON RODRIGO

Sana öğreteceğim ne olduğunu buradan dört adım ileride.

KONT

Kendini beğenmiş genç adam!

DON RODRIGO

Kendini kaybetmeden konuş.

Genç olduğum doğru; ama soylu doğmuş ruhların

Yiğitliğini anlamak için geçmesini beklemeye gerek yok yılların.

KONT

Beni kendinle karşılaştırmak! Nereden kapıldın bu boş gurura?

Sen, elinde bir kere bile silah görmediğimiz sen?

DON RODRIGO

Benim gibilerin dövüştükleri olmaz ikinci defa,

Onları sınamamaz kimse usta bir elden başka.

KONT

İyi biliyor musun benim kim olduğumu?

DON RODRIGO

Evet, korkudan titretmeye yeter ismin

Benim dışımda herkesi.

Nişanlarla taçlanmış alnında
Yenilgimin kaderi yazıyor sanki.
Gözü karalık saldırmak senin gibi hiç yenilmeyen bir
kola,
Ama gücüm yerinde olacak çünkü yerinde cesaretim,
İmkânsız diye bir şey yoktur babasının intikamını alacak
olana.
Kolunun hiç yenilmemiş olması, gelmez yenilmeyeceği
anlamına.

KONT

Söylediklerinde kendini belli eden bu büyük kalbini
Gözlerinden okuyordum her gün.
Sende Kastilya'nın onurunu gördüğümü düşünüp
Ruhum memnuniyetle yakıştırıyordu kızımı sana.
Ona olan tutkunu biliyorum ve mutlu oluyorum
gördüğüme,
Bütün hareketlerinin boyun eğdiğini görevine ve
Zayıflatamadığını bu soylu ateşi hiçbir şekilde,
Saygıma layık olduğunu yüksek erdeminin,
Ve damat olarak isteyerek kusursuz bir süvariye
Yaptığım seçimde yanılmadığımı görüyorum kesinlikle.
Merhamet duyduğumu hissediyorum sana
Cesaretine hayranım ve acıyorum gençliğine.
İlk sınavında gitme ölüme,
Muaf tut beni eşit olmayan bir dövüşten.
Onur gelmez bana bu zaferden.
Yok pahasına yenmek şanı olmayan bir övünçtür.
Kolayca yenildiğini düşünürler senin,
Ben ise sadece öldüğün için pişman olurum.

DON RODRIGO

Yakışmıyor bu merhamet pervasızlığından sonra.
Onurumu yok eden şimdi çekiniyor canımı almaya.

KONT

Çek git buradan.

DON RODRIGO

Yürüyelim sözü uzatmadan.

KONT

Bu kadar mı sıkıldın yaşamaktan?

DON RODRIGO

Ölmekten mi korkuyorsun acaba?

KONT

Gel, yap görevini.

Soysuzlaşır oğul, isterse kalmak hayatta

Babasının onuru öldükten sonra.

3. Sahne

Prenses, Jimena, Leonor.

PRENSES

Yatıştır Jimena'm, yatıştır kederini,
Göster bu bedbaht durumda metanetini,
Gelecek sakinlik bu güçsüz fırtınadan sonra,
Mutluluğunu gölgeleyen birkaç bulut yalnızca,
Mutluluğun biraz ertelendi diye hiçbir şey kaybetmedin.

JIMENA

Cüret edemiyor umut etmeye sıkıntıyla boğuşan kalbim.
Sütlimanken her şey, denizi allak bullak eden böyle ani
bir fırtına,

Geminin batacağını söylüyor bana,
Hiç kuşum yok, öleceğim çıkamadan limandan daha.
Seviyordum, seviliyordum ve razıydı babalarımız da,
İlk haberi size veriyordum
Kavganın doğduğu o talihsiz anda.
O ölümcül hikâye, ben haberi verir vermez size
Tatlı beklentinin meğer sonunu getirmiş bile.
Lanet olası hırsın, nefret edilesi saplantının
Zorbalığından mustarip en yiğitler.

En değerli arzularıma bile acımasız davranan onur
Bana ne gözyaşlarına, ne iç çekişlere mal olacaksın!

PRENSES

Onların kavgası için gerek yok endişelenmene.
Bir anda doğdu, bir anda söner de.
Yatışacaklar çünkü çok yankı yaptı bu iş
Baksana, kral dahi uzlaştırmak istiyor ikisini.
Ve bil ki üzüntünü paylaştan ruhumun
Yoktur yapmayacağı kökünden yok etmek için onu.

JIMENA

Uzlaştırma çabaları işe yaramaz bu noktada,
Böylesi ölümcül hakaretler tamir edilemez asla.
Ne güç etki eder ne de tedbir, hepsi boşuna,
Sadece görünürde iyileşir bu bela.
Kalplerin içine yerleşmiş nefret,
Gizli olduğu kadar kuvvetli bir ateşle beslenir.

PRENSES

Birleştirecek olan kutsal bağ Don Rodrigo ve Jimena'yı,
Düşman babaların dağıtır nefretini.
Ve göreceğiz yakında, daha güçlü olan aşkınızın
Evlilik bağıyla bu anlaşmazlığa üstün geldiğini.

JIMENA

Öyle olmasını diliyorum umut edemesem bile.
Don Diego çok kibirlidir; tanıyorum babamı da.
Zapt etmeye çalıştığım gözyaşlarım akmaya başladı işte,
Geçmiş bana işkence ediyor ve korkutuyor beni gelecek.

PRENSES

Neden korkuyorsun? Gücü yerinde olmayan bir
ihtiyardan mı?

JIMENA

Rodrigo cesurdur.

PRENSES

Ama çok genç biri.

JIMENA

Başından beri cesurdur yürekli kişiler.

PRENSES

Bu kadar korkmana gerek yok ama.
Rodrigo çok âşık sana, üzmemek istemez seni,
Ağzından çıkacak iki söz dindirir öfkesini.

JIMENA

Beni dinlemezse acım çıkar zirvelere,
Laf olur hakkında dinlerse de,
Onun gibi birinin kabul etmesi böyle bir hakareti!
Ona duyduğum aşka karşı da koysa teslim de olsa,
Ya fazla saygısından mahcup olacak ruhum,
Ya da haklı reddinden altüst olacak.

PRENSES

Ne olursa olsun, Jimena'nın asil ruhuna
Yakışmıyor bu basit düşünce.
Gelene kadar uzlaşma zamanı,
Tutsak edersem bu mükemmel âşığı
Önlemiş olurum cesaretinin sonuçlarını.
Alınır mı âşık ruhun buna?

JIMENA

Ah Madam! Hiç tasam kalmaz öyle bir durumda.

4. Sahne

Prenses, Jimena, Leonor, Saray görevlisi.

PRENSES

Uşak, Rodrigo'yu bulup getirin buraya.

SARAY GÖREVLİSİ

Gormaz kontuyla o...

JIMENA

Tanrım! Titriyorum.

PRENSES

Konuşun.

SARAY GÖREVLİSİ

Beraber çıktılar bu saraydan.

JIMENA

Yalnız başlarına mı çıktılar buradan?

SARAY GÖREVLİSİ

Evet ve tartışıyorlardı sanki alçak sesle.

JIMENA

Dövüşecekler hiç şüphesiz, konuşmayalım artık nafile.
Madam, bağışlayın tez canlılığımı.

5. Sahne

Prenses, Leonor.

PRENSES

Ne yazık! Ta ruhumda hissediyorum endişeyi!
Ağlıyorum Jimena'nın talihsizliğine, mest ediyor beni
âşığı,
Terk ediyor huzurum beni ve yeniden alevleniyor
aşkımın ateşi.

Ayırarak olan Rodrigo'yu Jimena'dan
Canlandırıyor hem umudumu hem acımı yeniden.
Ve üzülerək gördüğüm ayrılıkları,
Gizli bir zevk veriyor meftun ruhuma.

LEONOR

Ruhunuzda hüküm süren o yüce erdem
Bu korkak aşka bu kadar çabuk mu oluyor teslim?

PRENSES

Korkak diye adlandırma bu aşkı
İhtişamlı ve galip şu an, dinletiyor bana buyruklarını.
Madem benim için bu kadar değerli, saygı göster biraz
ona.
Erdemim onunla mücadele ediyor, ama umutlanıyorum
elimde olmadan,
Kendini savunamayan kalbim, deli bir umutla
Peşinden uçarak gidiyor Jimena'nın kaybettiği bir âşığın.

LEONOR

Böylelikle yüzüstü bırakıyorsunuz o şerefli cesaretinizi
Aklınız da mı kurtaramaz oldu sizi?

PRENSES

Ah! Pek tesiri olmuyor dinlemenin aklı,
Gönül tattığında böylesi hoş bir zehri!
Hasta seviyorsa hastalığını,
Acı çeker verilirse ilacı.

LEONOR

Sizi baştan çıkarmış umudunuz, tatlı geliyor size acınız.
Ama sonuçta Rodrigo değil denginiz.

PRENSES

Çok iyi biliyorum bunu, ama teslim olan erdemime bak
Ve anla aşk nasıl gözünü boyuyor esir aldığı kalbin.
Eğer Rodrigo galip çıkarsa dövüşten,
Karşısındaki büyük savaşçı yenilirse onun yiğitliğine,
Buna saygı duyabilirim, sevebilirim onu utanmadan.
Ne olabilir ki yapamayacağı eğer kontu yenebilirse?
Cesaret ediyorum hayal etmeye, en ufak kahramanlıklarıyla
bile

Hükümdarlığı altına girecek tüm krallıkları,
Ve gözlerimi boyayan aşk ikna ediyor şimdiden beni,
Granada tahtında oturduğunu görüyorum sanki,
Boyunduruğu altındaki Mağripliler ona hayranlıklarından
titriyor,

Aragon kabul ediyor bu yeni fatihi,
Teslim oluyor Portekiz; onun asil savaşları,
Taşıyor denizaşırı ülkelere yüce alinyazısını.
Afrikalıların kanı suluyor zaferlerini,
Velhasıl, ünlü savaşçılar için söylenen ne varsa,
Rodrigo'dan bunları bekliyorum bu zaferden sonra.
Ve aşkını öznesi yapıyorum kendi şanımin.

LEONOR

Ama hanımım, farkında mısınız ne kadar abartıyorsunuz onu,
Üstelik belki de hiç olmayacak bir dövüş yüzünden.

PRENSES

Rodrigo hakarete uğradı, Kont hakareti edendi,
Beraber çıkmışlar buradan. Daha fazlasına gerek var mı?

LEONOR

Pekâlâ! Mademki istiyorsunuz, dövüşecekler o zaman.
Ama Rodrigo gidebilecek mi hayalleriniz kadar uzağa?

PRENSES

Ne dememi istiyorsun? Delirdim ve aklım yolunu şaşırdı,
Görüyorsun işte bu aşkın bana hazırladığı acıları.
Odama gelip teselli et beni bu can sıkıntısında,
Sakin yalnız bırakma beni içinde olduğum bu karanlıkta.

6. Sahne

Don Fernando, Don Arias, Don Sancho.

DON FERNANDO

Kont hem kibirli hem de sağduyusuz hâlâ!
İnanmaya cüret ediyor mu hâlâ suçunun affedilebilir
olduğuna?

DON ARIAS

Sizin adınıza onunla uzunca konuştum,
Elimden geleni yaptımsa da Efendimiz, sonuçsuz kaldı
çabalarım.

DON FERNANDO

Ulu Tanrım! Demek bu korkusuz uyruk
Beni saymıyor ve çabalamıyor beğenimi kazanmaya!
Don Diego'ya hakaret edip küçük görüyor kralını!
Sarayımın ortasında ahkâm kesiyor bana.
Korkusuz bir savaşçı da olsa, büyük bir komutan da
Böyle kibirli bir mizacı budamasını bilirim ben:
Cesaretin ta kendisi, hatta savaş tanrısı bile olsa
İtaat etmemek ne demekmiş öğrenecek.
Böyle bir saygısızlığın hak ettiği ceza ne olursa olsun

Önce zor kullanmak istememiştim ona karşı
Madem o iyi niyetimi suiistimal ediyor, hemen bugün gidin,
Dirense de direnme de tutuklayın onu.

DON SANCHE

Belki biraz zaman geçse hafifler isyankârlığı.
Kavganın ateşiyle hâlâ köpürürken yakaladık onu,
Efendimiz, harareti sürerken ilk hareketin
Kolay teslim olmaz öyle cesur bir kişi:
Haksız olduğunun farkında ama onun gibi yüce bir ruh
Hatasını itiraf etmeye yanaşmaz bir anda.

DON FERNANDO

Don Sancho, susun ve ikaz edilmiş olun
Suçlunun tarafını tutan, suçlu duruma düşürür kendini.

DON SANCHE

İtaat ediyorum ve susuyorum, ama lütfen Efendimiz, yine de
İki kelime edeyim onun lehine.

DON FERNANDO

Ne diyebilirsiniz ki?

DON SANCHE

Büyük çarpışmalara alışmış biri
Tenezzül edemez boyun eğmeye.
Boyun eğmeyi utançtan ayrı düşünemez,
Aslında kontun direndiği tek kelime bu bence.
Biraz zor buluyor vazifesini,
Size itaat ederdi biraz daha az cesur biri.
Emredin, telafi etsin hatasını
Tehlikelerle beslenen kılıcıyla kolu,
Hoşnut edecek sizi Efendimiz; o bunu yapana dek
Kim gelirse gelsin, cevabını bendeniz verecektir.

DON FERNANDO

Haddinizi aşıyorsunuz ama yaşınıza verip affediyorum sizi
Bağışlarım genç ve cesur olanda şevki.
Temkininin daha ince amaçları olan bir kral
Tebaasının canını en iyi gözetendir.
Titrerim halkımın üzerine, endişelerim korur onları

Bir şefin ona hizmet eden fertlerine gösterdiği özen gibi.
Bu yüzden sizin yolunuz uygun bir yol değil bana,
Siz bir asker olarak konuşuyorsunuz, ben ise kral olarak
hareket etmeliyim.

Ne dersek diyelim ve neye inanırsa inansın,
Kont bana itaat etmekle yitirmez saygınlığını.
Zaten hakaret bana da dokunuyor: Onurunu kaybetti
Oğluma öğretmen olarak seçtiğim kişi.
Benim seçimime saldırmak, beni de hedef almak
Ve egemen güce saldırmak demek.
Daha fazla konuşmayalım artık. Üstelik,
eski düşmanlarımıza ait
On tane gemiyi gördük çekerken bayraklarını
Görünmeye cesaret etmişler nehir ağzında.

DON ARIAS

Mağripliler sizi tanımayı öğrendiler zorla,
Onca mağlubiyetten sonra, yitirdiler
Tehlikeye atılma cesaretlerini böylesi büyük bir galibe karşı.

DON FERNANDO

İzlemeye devam edecekler kıskançlıkla
Onların yerine benim asamın Endülüs'ü yönetmesini,
Uzun süre sahip oldukları bu güzelim ülkeye
Bakılmıştır her zaman arzu dolu gözlerle.
Kastilya tahtını on yıldan beri
Sevilya'ya yerleştirmemin budur tek sebebi,
Onları daha yakından izleyebilmek ve daha hızlı bir komutla
Alt etmek için bütün teşebbüslerini.

DON ARIAS

Öğrendiler, yitirmek pahasına en değerli liderlerini
Varlığınızın onlar için mağlubiyet anlamına geldiğini.
Kaygılanacak bir durum yok.

DON FERNANDO

İhmal edilecek bir durum da yok.
Fazla güven çeker kendine tehlikeyi,

Siz de biliyorsunuz ki kabaran denizin
İşten bile değil onları buraya getirmesi.
Yine de doğru olmaz emin olmadan
Yüreklere dehşet ve korku salmak,
Yersiz bir paniğin yaratacağı ürküntü
Gece çöktüğünde fazla karıştırır şehri.
Surlarda ve limanda çıkarın muhafızları iki katına
Kâfi olacaktır bu gece.

7. Sahne

Don Fernando, Don Sancho, Don Alonso.

DON ALONSO

Efendimiz, kont öldü.

Don Diego oğlu aracılığıyla aldı intikamını.

DON FERNANDO

Hakareti öğrendiğim anda tahmin etmiştim intikamı

O zamandan beri önlemek istedim felaketi.

DON ALONSO

Jimena dizlerinizin dibine taşıyor acısını.

Gözyaşları içinde geliyor sizden adalet istemeye.

DON FERNANDO

Ruhum acılarını paylaşırsa da,

Kont hak etti yaptığıyla

Pervasızlığına uygun bu cezayı.

Cezası ne kadar yerinde de olsa,

Elimde değil pişman olmamak kaybettiğime böyle büyük
bir komutanı.

Devletime verdiği uzun soluklu hizmetten sonra,

Benim için binlerce kez döktükten sonra kanını,

Kibrinin beni hissetmeye mecbur ettiği bazı duygulara

rağmen

Zayıf düşürüyor onun kaybı beni ve kederlendiriyor ölümü.

8. Sahne

*Don Fernando, Don Diego, Jimena, Don Sancho,
Don Arias, Don Alonso.*

JIMENA

Efendimiz, Efendimiz, adalet istiyorum!

DON DIEGO

Ah! Efendimiz, dinleyin bizi.

JIMENA

Kendimi atıyorum ayaklarınızın altına.

DON DIEGO

Dizlerinize sarılıyorum.

JIMENA

Adalet istiyorum.

DON DIEGO

Savunmamı dinleyin.

JIMENA

Cezalandırın bu gözü kara gencin küstahlığını.

Yıktı asanızın dayanağını.

Öldürdü babamı.

DON DIEGO

Kendi babasının intikamını aldı.

JIMENA

Bir kral adalet borçludur tebaasının kanına.

DON DIEGO

Haklı bir intikamın cezası olmaz asla.

DON FERNANDO

İkiniz de ayağa kalkın ve gönlünüzce konuşun.

Jimena, katılıyorum ıstırabınıza.

Ben de eşit bir acı hissediyorum ruhumda.

(Don Diego'ya.)

Siz sonra konuşursunuz; sitemine mâni olmayın.

JIMENA

Efendimiz, babam öldü; gözlerim gördü kanını

Köpük köpük akarken cesur böğründen.

O kan ki defalarca korudu surlarınızı,
O kan ki defalarca size savaş kazandırdı,
O kan ki akmış olsa bile öfke tütüyor hâlâ
Sizin için değil, başkaları için döküldüğüne,
Tehlikelerin ortasında, savaşın akıtamadığı kanla
Kapladi toprağı Rodrigo sizin sarayınızda.
Gittim olay yerine halsiz ve renksiz,
Cansız buldum bedenini. Bağışlayın acımı,
Efendimiz, bu acıklı hikâyeyi anlatmaya yetmiyor sesim,
Geri kalanını daha iyi söyler gözyaşlarım ve iç çekişlerim.

DON FERNANDO

Cesur ol kızım ve bil ki bugün
Sana baban yerine hizmet etmek ister kralın.

JIMENA

Efendimiz, felaketimden sonra bu büyük bir onur.
Size biraz önce de söyledim, cansız buldum onu,
Böğrü açılmıştı ve daha da kapılmam için üzüntüye,
Yazmıştı görevimi kanıyla tozun üzerine,
Daha ziyade, o vaziyete indirgenmiş cesareti
Yarasından konuşuyordu benimle, bu işin düşmem için
peşine

Ve kralların en adiline duyurmak için kendini
Bu acılı dudaklardan, o yara ödünç aldı sesimi.
Efendimiz, izin vermeyin egemenliğiniz altında
Gözünüzün önünde böyle bir ahlaksızlığın hüküm sürmesine
Maruz kalmasına en yiğitlerin
Küstahlığın cezasız kalan darbelerine;
Cüretkâr bir gencin onların saygınlığından övgü toplamasına
Onların kanıyla yıkanıp, onların hatırasına meydan
okumasına.

Sizden gasbedilen o yiğit savaşçının intikamı alınmazsa
Yok olup gider insanların size hizmet etme şevki.
En nihayetinde, babam öldü, istiyorum intikamını.
Bir uyruğunuz olarak değil, sizin menfaatiniz için

Ölüme kaybettiniz onun mevkiinde bir adamı
Ölüme ölüm ve kana kan
Kurban edin, benim için değil, kendi tacınıza
Sizin yüceliğinize, sizin varlığınıza
Kurban edin diyorum Efendimiz,
Böylesi büyük bir saldırıyla gururlanan her bir kişiyi
İyiliği için tüm devletin.

DON FERNANDO

Don Diego, cevap verin.

DON DIEGO

Ne güzel olurdu
Gücümüzü kaybettiğimizde hayatımızı da kaybetmek!
Cesur adamlara kariyerlerinin sonunda, geçen yıllar
Ne de acınacak bir alinyazısı yazar!
Ben ki nice ün kazandım yıllara yayılan çabalarımınla
Ben ki peşimde zaferle giderdim bir zamanlar her yere
Çok uzun yaşadığım için, bugün
Yenik düşmek zorundayım bir hakarete.
Asla yapamadığını hiçbir çarpışmanın, kuşatmanın, pusunun
Asla yapamadığını Aragon'un ve Granada'nın
Tüm düşmanlarınızın ve beni çekemeyenlerin
Yapamadığını yaptı Kont, sarayınızda neredeyse gözünüzün
önünde

Seçiminizi kıskanıp, yaşımın güçsüzlüğünün
Ona verdiği üstünlükten şişinerek.
Efendimiz, zırhımın içinde beyazlattığım bu saçlar,
Size hizmet için defalarca savurduğum bu kan,
Bir zamanlar düşman ordunun korkusu bu kol
Hakaretin yüküyle girecekti mezara
Olmasaydı bana layık bir oğlum
Layık ülkesine ve kralına
Bana elini ödünç verdi ve öldürdü kontu,
Bana geri verdi onurumu ve temizledi utancımı.
Eğer cesaret göstermek ve kin duymak,

Bir tokadın öcünü almak ceza hak ediyorsa
Şimşek sadece benim üzerime düşmeli:
El başarısız olduğunda cezasını baş çeker.

Tartışmalarımıza sebep olan bu duruma suç desek de
dememek de
Efendimiz, bu işin başında ben varım, kolum oldu oğlum
sadece.

Eğer Jimena şikâyet ediyorsa babamı öldürdü diye
Bunu asla yapmazdı oğlum benim gücüm yetse.
Kurban edin zamanın kapıp götüreceği bu lideri
Ve muhafaza edin size hizmet edebilecek kolu
Jimena memnun olur benim kanımla
Hiçbir şekilde karşı koymuyorum, razıyım cezama
Bu sert fermana söylenmek bir yana dursun,
Onurumla öleceksem arkada kalmaz gözüm.

DON FERNANDO

Bu durum önemli ve gözden geçirilmeli dikkatlice
Hak ediyor kurulda karara bağlanmayı.

Don Sancho, Jimena'yı götürün eve.

Don Diego'nun hapishanesi olacak sarayım ve kendi sözü
Getirin bana oğlunu. Sağlayacağım adaletin yerini bulmasını.

JIMENA

Efendimiz, adil olan katilin ölümü.

FERNANDO

Biraz dinlen kızım, yatıştır acılarını.

JIMENA

Dinlenmemi emretmek, artırmak demek acılarımı.

III. Perde

1. Sahne

Don Rodrigo, Elvira.

ELVIRA

Ne yaptın sen Rodrigo? Nereye geldin, seni perişan?

DON RODRIGO

Peşinden geldim kör talihimin acı gidişatının.

ELVIRA

Nereden buluyorsun bu cesareti ve kibri de

Yasla doldurduğun yerde görünmeye geliyorsun?

Ne? Buraya kadar meydan okumak için mi geliyorsun
kontun gölgesine?

Yetmedi mi onu öldürmen?

DON RODRIGO

Utancım olurdu hayatta olması.

Onurum göstermesini istedi elimden bu çabayı.

ELVIRA

Ama sığınmayı düşünmek ölü evine!

Hiçbir katil sığınmamıştır öldürdüğünün evine.

DON RODRIGO

Kendimi yargıcıma sunmaya geldim aslında

Bakma bana öyle şaşkın bir suratla,

Öldürdüm, şimdi de arıyorum ölümümü.
Yargıcım benim aşkım, yargıcım benim Jimena'm,
Nefretini kazanmakla hak ediyorum ölümü.
Kabul etmeye geldim iyi bir hükümdar gibi
Dudaklarından çıkacak yargıyı, elinden çıkacak kılıç
darbesini.

ELVIRA

İyisi mi kaç gözünün önünden, kaç onun hiddetinden
Onun ilk taşkınlıklarından saklasın kendini bedenini
Git ve hıncının ateşinden vuku bulacak
İlk tepkilerine maruz kalma onun.

DON RODRIGO

Hayır, hayır, belki de gücendirdiğim bu biricik kişi,
O kadar da kızgın olamaz benim cezam için.
Kaçarım yüzlerce ıstıraplı ölümden
Öfkesini artırarak ölebileceksem daha erken.

ELVIRA

Jimena sarayda, gözyaşları dinmek bilmiyor,
Birisi eşlik edecek ona geri dönerken.
Rodrigo, kaç lütfen, kurtar beni bu telaştan.
Ne derler seni burada görürlerse?
Razı olur musun, dedikoducu biri, acısı yetmiyormuş gibi
Jimena'ya koruyormuş desin babasının katilini?
Geri gelecek; geliyor, görüyorum onu.
Rodrigo, en azından onun onuru için, saklan.

2. Sahne

Don Sancho, Jimena, Elvira.

DON SANCHO

Evet Madam, kanlı bir intikam gerek size.
Öfkeniz haklı, gözyaşlarınız meşru
Boşuna uğraşmayacağım konuşarak

Ne yatıştırmaya acınızı ne de avutmaya sizi.
Eğer kadir olursam size hizmet etmeye
Suçluyu cezalandırmak için kılıcım emrinizde
Bu ölümün öcünü almak için faydalanın aşkımdan
Daha da güçlenecektir kolum sizin emirleriniz altında.

JIMENA

Zavallı!

DON SANCHO

Lütfen, kabul edin hizmetimi.

JIMENA

Hakaret etmiş olurum bana adalet vadeden krala.

DON SANCHO

Biliyorsunuz ki yavaş işler adalet,
Genellikle suç unutulur o sırada,
Adaletin yavaş ve şüpheli işleyişi döktürür gözyaşı
İzin verin bir süvarinin silahıyla almasına intikamınızı
Daha emin bir yol olur bu ve daha tez bir ceza.

JIMENA

Bu son çare olur; eğer o noktaya gelmek zorunda kalınırsa
Hâlâ devam ederseniz acılarıma merhamet duymaya
O zaman serbestsiniz uğradığım hakaretin intikamını almaya.

DON SANCHO

Budur ruhumun arzu ettiği tek mutluluk,
Memnun ayrılıyorum buradan bunu umut ederek.

3. Sahne

Jimena, Elvira.

JIMENA

Sonunda serbestim ve hissetmeden baskı altında
Taze acılarımdan uğradığım ziyanı gösterebilirim sana,
İzin verebilirim kederli iç çekişlerime
Açabilirim sana ruhumu ve tüm can sıkıntılarımı.

Babam öldü Elvira; Rodrigo'nun kuşandığı ilk kılıç
Hayatını aldı babamın.

Ağlayın, ağlayın gözlerim, boğulun gözyaşlarında!
Hayatımın yarısı soktu diğerini mezara
Ve bu ölümcül darbe mecbur etti beni
Benden alınanın intikamını bana kalandan almaya.

ELVIRA

Biraz dinlenin hanımım.

JIMENA

Ah! Ne yersiz,
Böyle büyük bir acı içindeyken dinlenmemden bahsetmen!
Bu acı nasıl dinebilir
Ona sebep olan elden nefret edemiyorsam hâlâ?
Sonsuz bir ıstıraptan başka ne umabilirim,
Bir cinayeti kovalarken seviyorsam failini?

ELVIRA

Sizi babanızdan yoksun bıraktı, sizse hâlâ seviyorsunuz onu!

JIMENA

Sevmek ne demek Elvira, tapıyorum ona,
Tutkum karşı koyuyor hıncıma
Düşmanımın içinde görüyorum âşığımlı;
Tüm öfkeme rağmen, hissediyorum
Rodrigo hâlâ kalbimde dövüşüyor babamla.
Ona saldırıyor, onu sıkıştırıyor, teslim oluyor, savunuyor
kendini

Bazen güçlü, bazen zayıf ve bazen galip
Ama öfkeyle aşkın bu zor kavgasında
Ruhumu parçalamasa da parçalıyor kalbimi
Ve aşkımın üzerimde gücü olsa dahi,
Ona kulak asmıyorum görevime devam etmek için.
Tereddüt etmeden koşuyorum onurumun beni mecbur
ettiği yere

Rodrigo benim için çok değerli ve kederlendiriyor beni
onun sevgisi

Kalbim ondan yana olsa da gayretine rağmen
Biliyorum ki öldü babam, bense hâlâ hayattayım.

ELVIRA

Düşünüyor musunuz onun peşine düşmeyi?

JIMENA

Ah! Gaddar düşünce!

Mecbur edildiğim gaddar kovalamaca!

Başını istiyorum ve korkuyorum elde etmekten

Onu cezalandırmak istiyorum ölümünden sonra sıra
bana gelecek olsa da!

ELVIRA

Vazgeçin, vazgeçin hanımım, böylesi trajik bir niyetten
Kendinize böyle zalimane kurallar koymayın.

JIMENA

Ne! Babam can vermişken neredeyse kollarımın arasında
Kanı intikam diye bağırarak ve ben almayacağım intikamını!
Kalbim utanarak başka sevgilere meftun diye,
Sadece naçar gözyaşları mı borçlu olduğuna inanacak ona!
Dayanabilir miyim baştan çıkarıcı bir aşkın
Korkak bir sessizlik altında onurumu susturmasına!

ELVIRA

Hanımım, affedilir, inanın bana,
Sevilen bir kişiye karşı az kızgın olmanız,
Böylesi değerli bir sevgiliye karşı; gerekeni yeteri kadar
yaptınız

Kralı gördünüz; hızlandırmayın gidişatı
İnat etmeyin bu aşırı asabiyette kalmakta.

JIMENA

Şerefim söz konusu, almalıyım intikamımı
Aşk arzusu ne kadar hoş gelse de
Cesur yüreklere utanç verir her türlü bahane.

ELVIRA

Ama seviyorsunuz Rodrigo'yu, ne yapsa ona
kızamazsınız ki.

JIMENA

İtiraf ediyorum bunu.

ELVIRA

Ne yapmayı düşünüyorsunuz peki?

JIMENA

Şerefimi korumak ve sonlandırmak için acımı

Peşine düşeceğim onun, kaybedeceğim onu ve öleceğim
onun ardından.

4. Sahne

Don Rodrigo, Jimena, Elvira.

DON RODRIGO

Tamam! Peşime düşmek sıkıntısına sokmayın kendinizi,
Bahşedin kendinize hayatımı sonlandırma onurunu.

JIMENA

Elvira, biz neredeyiz, kimi görüyorum ben?

Rodrigo evimde, Rodrigo karşımda!

DON RODRIGO

Bağışlamayın kanımın bir damlasını bile, tadın karşı
koyma olmadan

Benim yenilgimin ve sizin intikamınızın dinginliğini.

JIMENA

Heyhat!

DON RODRIGO

Dinle beni.

JIMENA

Ölüyorum.

DON RODRIGO

Bir saniye.

JIMENA

Git, bırak da öleyim.

DON RODRIGO

Dört kelime sadece:

Ondan sonra bana sadece bu kılıçla cevap ver.

JIMENA

Ne! Hâlâ babamın kanıyla kaplı!

DON RODRIGO

Jimena'm...

JIMENA

Çek gözümün önünden işlediğin cinayeti ve hâlâ hayatta oluşunu

Yüzüme vuran bu korkunç nesneyi.

DON RODRIGO

İyisi mi bak ona kızıştırması için nefretini

Kızgınlığını artırması ve hızlandırması için cezamı.

JIMENA

Benim kanıma bulanmış o.

DON RODRIGO

Benimkine daldır onu

Ve yok et kendi kanındaki lekeyi.

JIMENA

Ah! Bu nasıl bir zulüm, öyle bir gün ki

Baba kılıçla ölüyor, kızıysa o kılıcın görüntüsüyle!

Çek gözümün önünden bu aleti, dayanamayacağım
daha fazla

Hem dinlememi istiyorsun seni hem öldürüyorsun beni!

DON RODRIGO

İsteddiğini yapacağım, ama vazgeçmeden

Acınacası hayatımın ellerinde son bulması dileğimden.

Artık bekleme sevgime rağmen

Korkak biri gibi pişman olmamı yaptığım doğru şeyden.

Ani bir kıvılcımın telafi edilemez neticesi

Onursuz bıraktı babamı ve utanca boğdu beni,

Bilirsin bir tokat nasıl dokunur cesur bir adama;

Ben de aldım payımı hakareten, aradım sebep olanı buna

Gördüm onu, intikamını aldım onurumun ve babamın;

Bir daha yapmam gerekse yaparım yeniden.

Aslında uzun süre aşkım çarpıştı senin için

Babama ve bana karşı, uzun süre tereddüt ettim:
Hükmüne bak gücünün üzerimdeki. Böyle bir hakaretin bile
Düşünebildim intikamını alıp almamayı,
Senin hoşuna gitmemek ya da katlanmak bir hakarete;
Biraz hızlı davrandığını düşündüm kolumun
Kendimi suçladım fazla şiddet göstermekle
Ve senin güzelliğin dengeyi bozdu hiç şüphesiz.
Karşı koymadıkça senin o güçlü çekiciliğine
Hak etmiyordu onursuz bir adam seni
Senin ruhunda yaşayan ve beni seven o parçaya rağmen
Nefret edecektin onursuz olan benden
Aşkını dinlemek, onun sesine itaat etmek,
Beni sana yakışsız kılacak, lekeleyecekti seçimini.
Bir kere daha söylüyorum, ne kadar iç çeksem de
Tekrar tekrar söyleyeceğim son nefesime kadar,
İncittim onurunu, bunu yapmam gerekti
Utancı silmek ve hak etmek için seni.
Borcumu ödedim onuruma da babama da
Şimdi de geldim memnun etmek için seni
Beni gördüğün bu yerde kanımı sunmak için sana.
Yaptım yapmam gerekeni, şimdi yapıyorum yapmam
gerekeni
Biliyorum ölmüş bir baba seni silahlandırıyor suçuma karşı
İstemedim kurbanını elinden almak
Kaybettiği kanına kurban et cesaretle
O kanı dökmekle şanını temizlemiş olanı.

JIMENA

Ah! Rodrigo, doğrusu, olsam da düşmanın,
Kınayamam seni namus lekesinden kaçtığın için
Ve ıstırabım ne kadar büyük olursa olsun,
Hiç suçlamıyorum seni, ağlıyorum bahtsızlığıma.
Biliyorum onur nedir, böyle bir hakareten sonra
Bekler cömert bir cesaretin ateşini
Yalnızca görevini yaptın iyi bir adam gibi

Ama bunu yaparak bana da söyledin görevimi
Öğretti onu bana ölümcül cesaretinin zaferi.
Babanın intikamını alıp, sürdürdü şanını.
Aynı özen benden bekleniyor, şerefimi koruma
Ve babamın intikamını alma görevi burkuyor yüreğimi.
Heyhat! Bu yüzden sevgin umutsuzluğa düşürüyor beni
Başka bir felaket gasbetseydi babamı,
Ruhum huzur bulurdu görmekle seni
Kabul edebileceği tek avuntusu olurdu bu
Ve acıma rağmen, kapılırdım büyüüne
Bu kadar değerli bir el gözyaşlarımı sildiğinde.
Ama onu kaybettikten sonra kaybetmem gerekiyor seni de
Aşkıma karşı bu çabayı borçluyum onuruma
Bu korkunç görev ki canımı alıyor emri,
Senin yıkımın için çalışmaya zorluyor beni.
Artık bekleme sevdamdan
Cezan konusunda korkak duygular göstermemi:
Aşkımız senin lehine olmamı sağlasa da
Denk olmalı benim cesaretim de seninkine;
Bana karşı işlediğin suçla layık olduğunu gösterdin bana
Ölümünle ben de layık olduğumu göstermeliyim sana.

DON RODRIGO

Erteleme artık onurun sana emrettiğini
Başımı istiyor ve ben bırakıyorum onu sana
Kurban et onu bu yüce amaca
Kılıç darben tatlı gelir, hükmün nasıl tatlı gelirse bana.
İşlediğim suçtan sonra beklemek yavaş işleyen adaleti
Geciktirmek olur hem senin şerefini hem de benim cezamı
En mutlu ölüm olur ölmek böylesi güzel bir kılıç darbesiyle.

JIMENA

Git, ben senin rakibinim, değilim celladın
Başını sunsan da bana, onu ben mi almalıyım?
Saldırmalıyım ona ama savunmalısın sen de onu.
Senden başka biri sunmalı bana onu
Peşine düşmeliyim ama veren olmamalıyım cezanı.

DON RODRIGO

Aşkımız lehime olmanı sağlasa da
Denk olmalı cesaretin benimkine,
İnan bana Jimena'm, yerine getirmek olmaz görevini
Babanın intikamı için ödünç alman başkasının elini
Kendi elimle almayı bildim hakaretin intikamını
Almayı bilmelisin sen de intikamını kendi elinle.

JIMENA

Zalim! Niye diretiyorsun hâlâ?
Sen yardımsız aldın intikamını, şimdi yardım etmek
istiyorsun bana
Senin izinden gideceğim ben, cesaretim fazla
Zaferimi seninle paylaşmaya razı olmaya.
Hiçbir şey borçlu olmak istemez babam da onurum da
Ne aşkına ne de umutsuzluğuna.

DON RODRIGO

Ödün vermez onur! Heyhat! Ne yaparsam yapayım,
Sonunda lütfundan mahrum mu kalacağım?
Ölmüş babanın veya arkadaşlığımızın hatırına
Ya da en azından merhametinden cezalandır beni intikamla
Zavallı sevgiline daha az acı verecektir
Nefretinle yaşamaktan elinden ölmek.

JIMENA

Git, hiç kin tutmuyorum sana.

DON RODRIGO

Tutmalısın ama.

JIMENA

Tutamıyorum.

DON RODRIGO

Hiç mi çekinmiyorsun kınanmaktan veya yalan
söylentilerden?
Suçum ortaya çıktığında aşkının hâlâ sürdüğü duyulursa,
Kıskançlık ve sahtekârlık dışında yaymayacaklar bir şey.
Zorla onları sessiz kalmaya ve uzatmadan sözü
Öldürerek beni kurtar namını.

JIMENA

Asıl yaşamana izin verirsem yürür namım
İstiyorum ki en karanlık kıskançlığın sesi
Göge yükseltsin şanımlı ve yakınsın dertlerimi
Bilsinler sana taptığımı ve peşine düştüğümü yine de.
Git buradan, gösterme artık en derin ıstırabıma
Neyi kaybetmem gerektiğini ve onu hâlâ ne kadar sevdiğimi
Gecenin karanlığında gidişini gözlerden sakla
Buradan çıktığını görürlerse, nice olur onurum
Burada olmana göz yumduğumu bilmek
Yegâne fırsatı olur söylentilerin
İffetime saldırmalarına izin verme.

DON RODRIGO

Ölmek istiyorum.

JIMENA

Git hadi.

DON RODRIGO

Nedir son kararın?

JIMENA

Öfkemi bulandıran bu güzelim aşk ateşine rağmen
Babamın intikamını almak için ardıma koymayacağım
elimden geleni

Katılığına rağmen böyle zalim bir görevin
Tek arzum elimden hiçbir şeyin gelmemesi.

DON RODRIGO

Ah! Aşk mucizesi!

JIMENA

Ah! Zavallılığın son kertesini!

DON RODRIGO

Ne çok fenalığa ve gözyaşına mal oluyor babalarımız.

JIMENA

Rodrigo, kim inanırdı ki?

DON RODRIGO

Jimena, kim derdi ki?

JIMENA

Yakınken bu denli, mutluluğumuzun avuçlarımızdan
kayıp gideceğini!

DON RODRIGO

Ve limana bu kadar yakınken, beklentilerin aksine
Umudumuzu kıracağını ani bir fırtınanın!

JIMENA

Ah! Ölümcül acılar!

DON RODRIGO

Ah! Gereksiz pişmanlıklar!

JIMENA

Bir kere daha, git buradan, seni dinlemiyorum artık.

DON RODRIGO

Elveda: Yaşayan bir ölü olacağım bundan sonra,
Ta ki sen beni buluncaya kadar.

JIMENA

Eğer başarırsam, söz veriyorum sana
Tek nefes dahi almayacağım senden sonra
Elveda, çık ve dikkat et de kimseler görmesin seni.

ELVIRA

Hanımım, göğün bize gönderdiği bu felaketler...

JIMENA

Rahatsız etme beni artık, bırak da iç çekeyim
Sessizliğe ve geceye ihtiyacım var ağlamak için.

5. Sahne

Don Diego.

DON DIEGO

Hiçbir zaman tadamıyoruz kusursuz neşeyi
En mutlu başarılarımız karışık üzüntüyle,
Her zaman bazı kaygılar bu gibi olaylarda
Bulandırıyor sevinçlerimizin duruluğunu.

Bir yara hissediyorum mutluluk içindeki ruhumda
Neşe içinde yüzüyor, titriyorum korkudan
Gördüm ölümünü bana hakaret eden düşmanımın
Ama göremiyorum alıcısını intikamımın.
Boşuna çabalıyorum ve nafiye itinayla
Kambur halimle dolaşıyorum tüm şehri
İhtiyarlığın henüz benden alamadığı tüm mecal
Sonuç vermeden tükeniyor galip olanı ararken.
Her saatte, her yerde böylesi karanlık bir gecede
Ona sarıldım sanıyorum ama sarıldığım sadece bir gölge,
Bu imgeye aldandıkça sevgim
Şüpheler doğuruyor korkumu ikiye katlayan,
Denk gelmiyorum kaçışının izine
Korkuyorum ölü kontun arkadaşlarından ve devamından
Ürkütüyor beni sayıları ve karıştırıyor aklım
Rodrigo ya yaşamıyor ya da hapiste alıyor nefesini.
Adil gökler! Yine yanıltıyor mu gözlerim beni
Yoksa görüyor muyum gerçekten biricik beklediğimi?
Bu o, kuşkuya gerek yok; kabul oldu dileklerim
Dağıldı endişem, dindi sıkıntılarım.

6. Sahne

Don Diego, Rodrigo.

DON DIEGO

Rodrigo, sonunda gökler bana seni görmeyi nasip etti!

RODRIGO

Yazık ki!

DON DIEGO

Acı bulaştırma sevincime;

Bırak da soluklanayım övmek için seni

Cesaretimin hacet yok seni yadsımasına

Ona güzelce öykündün ve ün salmış yiğitliğinle

Soyumun kahramanlarını yaşıyorsun kendinde.
Onların halefisin, benden geliyorsun,
İlk kılıç darben denk geldi benimkilerin hepsine
Gençliğine can katan güzel hırsın
Bu büyük imtihanla erişti şöhretime.
İhtiyarlığımın dayanağı, talihimin zirvesi,
Dokun onurunu geri verdiğin bu beyaz saçlara
Gel öp bu yanağı ve tanı o yeri
Cesaretinin sildiği hakaretin izini.

RODRIGO

Size onur borçluydum, yapamazdım daha azını
Dünyaya getirdiniz beni, beslediniz özenle
Çok mutlu hissediyorum kendimi ve ruhum memnun
Kılıç darbemin hoşnut etmesinden hayatımı borçlu
olduğum kişiyi.
Ama hoşnutluğunuz içinde kıskanmayın asla
Kendimi memnun etmeye cüret edersem sizden sonra.
İzin verin, acım çıksın ortaya özgürce,
Yeterince, hatta fazlasıyla sözünüz övdü onu
Zerre kadar pişman değilim hizmet etmiş olmaktan size
Ama bu kılıç darbesinin benden aldığını geri verin bana.
İntikamınızı almak için kolum silahlandı aşkıma karşı,
Bu şanlı darbe ruhumdan etti beni,
Başka bir şey söylemeyin, sizin için kaybettim her şeyimi,
Ödedim size borcumu fazlasıyla geri.

DON DIEGO

Taşı, taşı daha yukarı zaferinin meyvesini.
Hayatını verdim ben sana, sen de geri verdin bana şanıımı,
Benim için onur hayattan ne kadar daha önemliyse
O kadar borcum var sana şimdi.
Ama bu kadar soylu bir yürekten uzaklaştır bu zaafıları
Bir onurumuz var, tüm sevgililere değer o
Aşk bir eğlencedir sonuçta, onur ise bir görev.

RODRIGO

Ah! Neler söylüyorsunuz bana?

DON DIEGO

Bilmen gerekenleri.

RODRIGO

Hakarete uğrayan onurum intikamını alıyor benden;
Sizse karşılık olarak yelteniyorsunuz beni utanca itmeye!
Aynı namus lekesidir izleyen
Cesaretsiz savaşçıyı da vefasız sevgiliyi de.
Laf söylemeyin sadakatime,
Beni sözümünden döndürmeden yetinin cesaretimle,
Bağım kopamayacak kadar güçlü hâlâ,
Verdiğim söz bağıyor beni umudum kalmasa da.
Ne terk edebiliyorum Jimena'yı ne de olabiliyorum sahibi,
Aradığım ölümdür cezaların en tatlısı.

DON DIEGO

Daha ölümü aramak vakti gelmedi,
Prensinin ve ülkenin ihtiyacı var senin koluna.
Gelmesinden korktuğumuz donanma, büyük nehre
girmiş durumda
Şehre baskın yapıp yağmalayacak bölgeyi
Mağriplileri, kabaran deniz ve gece
Ulaştırır surlarımıza bir saate sessizce.
Saray karışık, halk telaş içinde:
Duyulan sadece çığlıklar, görülen sadece gözyaşları.
Ne mutlu bana, bu umumi felakette
Evimde buldum beş yüz arkadaşımı,
Uğradığım hakareti öğrenip, harekete geçmiş aynı azimle,
Kavgamın intikamını almaya gelmiş hepsi.
Sen önce davrandın onlardan; ama yiğit elleri
Afrika kanına bulanmaya dünden razı.
Git geç başlarına şerefının buyurduğu gibi,
Komutan olarak istiyor bu cesur grup seni.
Git ve karaya çıkmasını önle eski düşmanların
Ölmek istiyorsan, orada bul kendine güzel bir ölüm,
Fırsat bil bunu, madem sunuldu sana

Kralının kurtuluğu bağlı olabilir senin kaybına.
Ama alnında zaferle dönmen daha iyi,
Sınırlı kalmasın şanın aldığın bir intikamla,
Onu daha ileri taşı: Zorla yiğitliğine
Hükümdarı seni affetmeye, Jimena'yı sessizliğe.
Seviyorsan onu, bil ki zaferle dönmek
Onun kalbini tekrar kazanmanın tek yolu.
Zaman konuşmayla kaybedilmeyecek kadar değerli,
Sonlandırıyorum sözümüzü ve istiyorum hemen gitmeni;
Gel, örnek al beni, git savaş ve göster krala
Kontla kaybettiğinin yerini senin doldurduğunu.

IV. Perde

1. Sahne

Jimena, Elvira.

JIMENA

Söylenti olmasın bunlar? Emin misin Elvira?

ELVIRA

Herkesin ona nasıl hayran olduğuna inanamazsınız asla,
Müşterek bir sesle çıkarıyorlar göklere
Bu genç kahramanın şanlı yiğitliklerini.
Mağripliler rezil olmuş karşısında,
Ani olmuş inmeleri karaya, kaçışları ondan da ani,
Üç saatlik bir çarpışma savaşçılarımıza
Tam bir zafer getirmiş ve iki tutsak kral,
Komutanlarının cesareti tanımamış hiçbir engel.

JIMENA

Rodrigo'nun eli mi gerçekleştirmiş tüm bu mucizeleri?

ELVIRA

Bu iki kral ödül olmuş asil çabalarına,
Eli onları yenmiş, almış onları tutsak.

JIMENA

Kimden aldın bu fevkalade haberleri?

ELVIRA

Her yerde ona iltifatlar yağdıran halktan
Neşelerinin konusu ve yaratıcısı olarak adlandırıyorlar onu
Koruyucu melekleri ve kurtarıcıları.

JIMENA

Peki kral nasıl bakıyor bunca yiğitliğe?

ELVIRA

Rodrigo hâlâ cesaret edemedi huzuruna çıkmaya
Ama Don Diego olanlardan mest, çıkardı karşısına
Yenenin adına taçlı tutsakları zincirler içinde
Ve cömert prensten af diledi
Lütfedip görsün diye şehri kurtaran eli.

JIMENA

Yaralanmamış mı hiç?

ELVIRA

Hiçbir şey öğrenemedim o konuda
Renginiz değişti! Kendinize gelin lütfen.

JIMENA

Yeniden hâkim olalım zayıflayan öfkeme
Unutmalı mıyım kendimi ona aldırış edeceğim diye?
Övüyorlar onu, kıvanç duyuyorlar ondan, kalbim de
kabul ediyor bunu!

Onurum dilsiz, güçsüz kalıyor görevim!
Sus aşkım, bırak davransın öfkem:
Yenmiş olsa da iki kralı, babamı öldürdü o;
Üzerinde felaketimi okuduğum bu kederli kıyafetler
Cesaretinin meydana getirdiği ilk etkiler
Başka yerlerde cesur, yüce gönüllü deseler de ona
Burada bütün eşyalar suçunu anlatıyor bana.
Siz, kinime güç verenler
Peçe, yas tülü, elbise, matem süsleri
İlk zaferinin bana buyurduğu şatafat,
Tutkuma karşı savunun şerefimi
Aşkım gücü eline geçirdiğinde söyleyin ruhuma hazin
görevimi
Saldırın hiç korkmadan o galip ele.

ELVIRA

Dizginleyin taşkınlığınızı, işte geliyor prenses.

2. Sahne

Prenses, Jimena, Leonor, Elvira.

PRENSES

Acılarını teselli etmeye gelmedim buraya
Daha ziyade katmaya geldim iç çekişlerimi gözyaşlarına.

JIMENA

Onun yerine paylaşın halkın coşkusunu
Tadın göğün size gönderdiği mutluluğu,
Madam, benim dışımda kimsenin hakkı yok iç çekmeye.
Rodrigo'nun bizi içinden çıkardığı tehlike,
Silahın halka verdiği selamet
Bugün sadece beni boğuyor gözyaşlarına.
Şehri kurtardı, hizmet etti kralına,
Onun değerli kolu uğur getirdi herkese benden başka.

PRENSES

Jimena'm, harikalar yarattığı doğru.

JIMENA

Çoktan geldi üzücü haber kulağıma
Alenen ilan edildiğini duyuyorum her yerde
Zavallı bir âşık olduğu kadar cesur bir savaşçı da olduğunun.

PRENSES

Halkın söylediklerinde ne var seni üzecek?
Övülen bu genç Mars² bir zamanlar senin de gönlünü
kazanmıştı,
Ruhuna sahipti ve senin sözünden çıkmazdı,
Onun değerini övmek, yaptığın seçimi onurlandırmak demek.

JIMENA

Herkes haklı sebeplerle övebilir onu dilediğince
Ama benim için onun övgüsü yeni bir işkence,
Onu o kadar yükselterek çoğaltıyorlar acımı,
Değerini gördükçe anlıyorum ne kaybettiğimi.
Ah! Ne zalim bir mutsuzluk bir âşığın yüreğine!
Artıyor aşkım öğrendikçe değerliliğini,

2 Savaş tanrısı. (ç.n.)

Yine de her şeyden önce geliyor vazifem
Ve aşkıma rağmen, peşinde olacağım ölümünün.

PRENSES

Dün, vazifen ulaştırdı seni yüksek saygınlık mertebesine
Gösterdiğin emek o kadar soylu, o kadar yüce gönüllü
göründü ki,
Sarayda herkes acıdı aşkına ve hayran kaldı cesaretine.
Güvenir misin sadık bir dostun fikrine?

JIMENA

Size itaat etmemek suçlu kılar beni.

PRENSES

Dün doğru olan şey, doğru değil bugün.
Rodrigo tek dayanağımız şimdi,
Ona tapan bir halkın tek aşkı ve ümidi,
Kastilya'nın dayanağı, Mağriplilerin korkulu rüyası,
Kral bile farkında bu gerçeğin,
Babanın sadece onda görüyor dirildiğini,
Kısacası sana iki kelimeyle istersen anlatmamı,
Onun ölümünün peşinde olursan yıkıma götürürsün ülkeyi.
Ne! Hakkın var mı bir babanın intikamını almak uğruna
Ülkeni teslim etmeye düşman eline?
Bize karşı meşru mu bu hareketin
Biz de mi ortağıyız bu suçun ki cezalandıracaksın bizi?
Olanlardan sonra reddetmek zorundasın evlenmeyi
Babanın ölümüyle suçladığın kişiyle,
Ben isterim kalbinden o tutkuyu bizzat söküp almayı
Çek aşkını ondan ve bize de bağışla onun hayatını.

JIMENA

Ah! Benden beklenmemeli bu kadar iyi olmam,
Bir sınırı yok acımı çoğaltan görevimin.
Âşık olsam da bu galibe
Halk ona tapsa, kral ona sevgi gösterse de
En yiğit askerlerle kuşatılmış olsa da etrafı
Servilerimin³ altında ezeceğim onun defnelerini.

3 Servi matem sembolüdür. (e.n.)

PRENSES

Bir babanın intikamı için, büyük cesaret göstergesi,
Değerli birine saldırmak olması vazifemizin:
Ama daha şanlı bir cesaret olmaz mı,
Kanının üstünde tutmak halkını?
Hayır, inan bana, aşkından vazgeçmen yeterli
Ona en büyük ceza yitirmek olur kalbindeki yerini.
Buna mecbur ediyor seni ülkenin iyiliği
Hem zaten, kral izin verecek mi zannediyorsun sana?

JIMENA

Reddedebilir beni ama susamam.

PRENSES

İyi düşün Jimena'm, yapmak istediğin şeyi.
Elveda: Yalnızken daha rahat düşünebilirsin kararını.

JIMENA

Babam ölmüşken, seçme şansım yok benim.

3. Sahne

*Don Fernando, Don Diego, Don Arias, Don Rodrigo,
Don Sancho.*

DON FERNANDO

Her zaman Kastilya'nın şanı ve dayanağı
Ün salmış bir ailenin yürekli mirasçısı,
Yiğit mi yiğit ataların soyu,
Sen de sınavında gösterdin onlara denk olduğunu.
Seni ödüllendirmeye az gelir kuvvetim
İktidarımı aşıyor hak ettiklerin.
Öylesi zor bir düşmandan kurtuldu ki ülke
Elimdeki asam sağlamlaştı sayende,
Dağıldı Mağripliler tehlike zamanında
Ben daha geri püskürtün emri veremedi orduya,
Tüm bu kahramanlıklardan sonra

Kralın nasıl ödesin borcunu sana?

Ama tutsak aldığın iki kral ödül olsun sana

İkisi birden seni El Cid adlandırdılar huzurumda

Onların dilinde El Cid efendimiz demek olduğuna göre

İmrenmeyeceğim bu güzel şerefli unvanına.

Bundan böyle El Cid ol; her şey boyun eğsin bu büyük isme

Granada'ya ve Toledo'ya salsın korku

Ve göstereyim kanunlarım altında yaşayan herkese

Benim için değerini ve sana olan borcumu.

DON RODRIGO

Majesteleri, Efendimiz, koruyun bu utançtan beni

Büyük paye veriliyor böyle küçük bir hizmete

Ve yüzümü kızartıyor böyle yüce bir kralın huzurunda

O kadar da hak etmemek bana verilen onuru.

Çok iyi biliyorum iyiliğine imparatorluğun

Damarlarımdaki kan ve soluduğum havayı borçluyum

Ve eğer böyle yüce bir amaç uğruna kaybedersem bunları

Görevimi yapmış olurum sadece.

DON FERNANDO

Bana hizmet için görevini yapan hiç kimse

Boy ölçüşemez senin gösterdiğin cesaretle

Eğer sınırlarını zorlamazsa insan yiğitliğinin

İmza atamaz böylesi nadir başarılarla,

Kabul edin kısacası aldığınız övgüleri ve bu zaferin

Gerçek hikâyesini ayrıntılarıyla anlatın bana.

DON RODRIGO

Efendimiz, biliyordunuz muhakkak tehlike

Öylesi büyük bir korku salınca şehre

Babamın evinde toplanan bir arkadaş grubu

Acıma rağmen yardıma çağırdı beni.

Efendimiz, bağışlayın atılganlığımı,

Harekete geçtim onayınızı almadan,

Tehlike yaklaşıyordu; birlikleri hazırды

Sarayda görünseydim, tehlikeye sokardım başımı

Ve eğer kaybetmem gerekseydi hayatımı,
Sizin için savaşırken ölmekti daha kıymetlisi.

DON FERNANDO

Affediyorum intikamını almanı uğradığın hakaretin
Devletini korumuş olman yerine geçiyor savunmanın;
İnan bana, Jimena istediği kadar konuşsun,
Sadece teselli etmek için dinleyeceğim onu.
Devam et anlatmaya.

DON RODRIGO

İlerliyordu bölük emrim altında,
Ve vardı sarsılmaz bir cesaret alınlarımızda.
Beş yüz kişi çıkmıştık yola, ama tez gelen takviyeyle
Üç bin kişi olmuştuk vardığımızda limana
O kadar ki, yüzümüzdeki ifadeyi görünce,
Yürekleniyordu en dehşet içinde olanlarımız bile.
Varır varmaz sakladım askerlerin üçte ikisini,
Orada bulunan gemilerin diplerine
Gerisi, ki sayıları çoğalıyordu her an,
Sabırsızlık içinde duruyordu yanımda
Yere yatıp hiç ses yapmadan
Güzel bir gecenin geçirdik bir bölümünü.
Benden aldıkları emirle, muhafız birliği de yaptı aynısını
Saklanarak destek oldular stratejime
Ve sizden aldığımı söyledim çekinmeden
Uyguladığım ve herkese verdiğim emirleri.
Yıldızların loş ışığında
Gördük akıntıyla gelen otuz yelkenliyi sonunda
Kabardı dalgalar ve ortak bir çabayla
Mağripliler ve deniz çıktılar limana kadar.
İzin verdik geçmelerine, her şey sakın gözüküyordu gözlerine
Ne limanda asker vardı, ne de şehrin surlarında
Derin sessizliğimiz yanılttı onları,
Hiç kuşku duymadılar bizi gafil avlayacaklarına
Hiç korkmadan yanaştılar, demir atıldılar ve çıktılar karaya

Ve onları bekleyen ellere bıraktılar kendilerini koşarak.
İşte o zaman göğe yükselen savaş çığlıkları atarak
Hep beraber ve aynı zamanda kalktık ayağa
Bizimkiler gemiden cevap verdiler çığlıklarımıza
Belirdiler ellerinde silahlarıyla, şaşırdı Mağripliler
Büyük korku sardı onları henüz ordunun yarısı
çıkılmışken karaya
Yenik buldular kendilerini çarpışmadan daha.
Yağmalamaya gelmişken şehri, savaşta buldular kendilerini
Sıkıştırdık onları karada ve suda
Onlar direnmeye fırsat bulamadan ve oluşturmamadan saflarını
Akıttık nehir misali sulara kanlarını.
Ama bir süre sonra, bize rağmen, prensleri topladı onları
Yeniden doğdu cesaretleri, unuttular dehşeti
Çarpışmadan ölme fikrinin utancı
Son verdi kaosa, hatırlattı onlara erdemlerini.
Bize karşı sıkı durarak çektiler palalarını,
En yiğit savaşçılar kaybetti canlarını,
Yer, nehir, gemi, liman
Döndü katliam yerine ölümün galibiyetinde.
Kimbilir ne çok eylem, ne çok göze çarpacak kahramanlık
Gecenin karanlığında kaldı isimsiz
Herkes sadece kendi kılıç darbelerine tanık,
Seçemedi kaderin kimin tarafında olduğunu!
Her yere koşturdum bizimkileri yüreklendirmek için
Bazılarını ileri sürüp bazılarını geri tutarak
Gelenleri yerleştirip, sıraları gelince onları da ileri sürerek
Bilemedim gün ağarınca kadar nelerin olacağını.
Ama sonunda gösterdi gün ışığı sonucun lehimize olduğunu
Mağripliler anlayınca yenileceklerini, kaybetti birden
cesaretlerini
Görünce bize yardıma gelen yeni birlikleri
Yenme hırsları bıraktı ölüm korkusuna yerini
Gemilerine çekilip kestiler halatları,

Göklere ulaşıyordu tüyler ürpertici çığlıkları,
Geri çekildiler kargaşa içinde ve dikkat etmediler bile
Kralları onlarla gelebiliyor mu diye.
Korkuları üstün geldi görevlerini yapmaya
Suların yükselmesiyle gelmişlerdi, gittiler suların çekilmesiyle
Bu sırada, kralları aramızda rehin
Ve bizim darbelerimizle delik deşik olmuş bazıları
Savaştlar yiğitçe ve sonuna kadar uğraştılar canlarını
vermeden önce
Kendim söyledim teslim olmalarını ama boşuna
Avuçlarında palaları dinlemediler beni
Tüm askerlerinin ayaklarının dibinde ölü yattığını
Ve tek başlarına kendilerini savunmanın beyhudeliğini
görünce
Sordular ordunun komutanını; söyledim adımı, teslim oldular.
İkisini de aynı anda yolladım huzurlarınıza
Savaş sona erdi savaşçı kalmayınca.
Sizin hizmetinizde, bu şekilde...

4. Sahne

*Don Fernando, Don Diego, Don Rodrigo, Don Arias,
Don Alonso, Don Sancho.*

DON ALONSO

Efendimiz, Jimena adalet istemeye geldi size.

DON FERNANDO

Üzücü haber, ne zor bir görev bu!

Git, mecbur etmek istemiyorum onu seni görmeye
Teşekkür edeceğime göndermem gerekiyor seni şimdi
Ama gitmeden önce, gel de kralın kucaklasın seni.

(Don Rodrigo çıkar.)

DON DIEGO

Jimena hem onun peşinde hem de kurtarmak istiyor onu.

DON FERNANDO

Duydum ki seviyormuş onu, kanıtlayacağım bunu.
Üzgün görünün biraz daha.

5. Sahne

*Don Fernando, Don Diego, Don Arias, Don Sancho,
Don Alonso, Jimena, Elvira.*

DON FERNANDO

Jimena, artık mutlu olabilirsiniz
Oldu sonunda istediğiniz
Rodrigo düşmanlarımıza üstün gelse de
Gözümüzün önünde öldü aldığı darbelerle
Şükredin intikamınızı alan gökyüzüne.

(Don Diego'ya.)

Bakın, nasıl benzi attı.

DON DIEGO

Görüyor musunuz, bayıldı. Kusursuz bir aşkın,
Efendimiz, etkisine olun hayran.
Acısı ifşa etti ruhunun sırlarını
Ve aşkından şüphe etmenizi imkânsız kıldı.

JIMENA

Ne? Rodrigo öldü mü?

DON FERNANDO

Hayır, hayır. Yaşıyor,
Ve muhafaza ediyor hâlâ sana olan sonsuz aşkını
Dindir onun için duyduğun bu acıyı.

JIMENA

Efendimiz, üzüntüden bayıldığımız gibi bayılabiliriz
sevinçten de,
Bizi bitkin düşürebilir zevkin aşırısı da
Ruhu gafil avladığında, duyuları kılabilir kuvvetsiz.

DON FERNANDO

İmkânsıza mı inanalım istiyorsun senin hatırına?
Jimena, acın kendini belli etti açıkça.

JIMENA

Pekâlâ! Efendimiz, bunu da üstüne ekleyin mutsuzluğumun,
Acımın sonucu deyin bayılmama
Haklı bir hoşnutsuzluk beni bu hale getiren
Ölümü elimden alırdı peşinde olma hakkımı.
Ülkesinin iyiliği için aldığı darbelerle ölse,
İntikamımı alamaz, sonlandıramazdım niyetimi.
Benim için çok aşağılayıcı olurdu böyle güzel bir ölüme
gitmesi

Ölümünü istiyorum ama şanlı olmasın,
Olmasın onu bu kadar yücelten bir parlaklıkta,
Şeref yatağında değil, darağacında olsun ölümü.
Babam için ölmeli, vatani için değil
İsmi lekelensin, solsun hatırası
Kötü bir yazgı değil vatani için ölmek,
Güzel bir ölümle ölümsüzleşmek demek.
Sevindim zaferine hem de kınamadım kendimi sevinirken
Devleti güvence altına aldı, bana da geri verdi kurbanımı
Bütün savaşçılar arasında soylu, ünlü
Komutan ödüllendiriliyor çiçekler yerine defnelerle,
Bir kelimeyle kendimi ifade etmek istesem
Layık olur babamın ruhuna kurban edilmeye.
Heyhat! Hangi umuda bel bağlıyorum!
Rodrigo'nun benden yana korkacak bir şeyi kalmadı.
Ne yapabilir ki ona bu küçümsenen gözyaşları?
Onun için imparatorluğunuzun tamamı bir özgürlük alanı
Burada, sizin hükmünüz altında, artık her şeye var hakkı
Yendi beni düşmanları yendiği gibi
Döktüğü düşman kanında boğuldu adalet
Kattı suçlunun zaferine yeni bir ganimet
Şatafatı artırıyoruz, kanunları hiçe sayarak
İzliyoruz iki tekerlekli arabasının iki kralın arasından geçişini.

DON FERNANDO

Kızım, şiddet yüklü gelmiyor mu sana da bu
taşkınlıkların?

Her şeyi teraziye koyarız adalet dağıtırken.

Baban öldürüldü ve oydu saldırgan,

Aynı adalet duygusu yumuşak olmayı buyuruyor bana.

Suçlamadan önce hükmümü

İyi danış kalbine; Rodrigo onun sahibi

Gizlediğin aşkın şükran duymalı kralına

İyi dileklerle sakladı böyle bir âşığı sana.

JIMENA

Bana! Düşmanımı! Öfkemin sebebini!

Mutsuzluğumun failini! Babamın katilini!

O kadar az umursanıyor ki haklı davam

Beni dinlememek bana iyilik yapmak sanılıyor!

Mademki adaleti esirgeyeceksiniz gözyaşlarımdan

Efendimiz, izin verin, başvurayım silahlara

Silahıyla yaptı hakareti bana,

Ben de almalıyım intikamımı silahla.

Bütün erlerinizden istiyorum onun başını

Evet, aralarından kim getirirse onu, ben olacağım ödülü

Çarpışsınlar onunla Efendimiz, çarpışma bitince,

Evleneceğim kazananla, Rodrigo cezalandırılmışsa.

İzin verin, ilan edilsin bu sizin otoriteniz altında.

DON FERNANDO

Buralara yerleşmiş bu eski gelenek

Haksız saldırılarını cezalandırma bahanesiyle

Çaldı devletin en iyi savaşçılarını.

Çoğu zaman bu suiistimalin üzücü başarısı

Zulmeder masuma ve suçludan olur yana.

Muaf tutuyorum Rodrigo'yu bundan; o çok değerli bana

Onu maruz bırakmam için kaprisli kaderin eline

Böyle yüce bir kalp ne suç işlemiş olursa olsun

Mağriplilerin kaçıışı sildi götürdü suçunu.

DON DIEGO

Ne! Efendimiz, sadece onun için mi çiğneyeceksiniz
Onlarca kez bütün sarayın riayet ettiğinizi gördüğü kanunları!
Halkınız neye inanır, ne der çekemeyenler zira
İdame ederse hayatını korumanız altında
Ve bunu bahane olarak kullanırsa görünmemek için
Tüm onurlu insanların güzel bir ölüm aradığı yerde?
Bunun gibi iltimaslar gölge düşürür şanına
Yüzü kızarmadan yesin zaferinin meyvesini
Kont pervasızlık etti: Rodrigo da bildi onu cezalandırmasını,
Bunu onurlu bir adam olarak yaptı ve bu tutumunu korumalı.

DON FERNANDO

Mademki istediğiniz bu, izin veriyorum ben de yapmasına
Ama alt edilen birinin yerine geçecektir bin savaşçı,
Jimena'nın vadettiği ödül yenene
Bütün erlerimi düşman edecektir ona:
Haksızlık olur hepsine karşı koyması tek başına
Yeterli olur bir kere çıkması er meydanına.
Kimi istersen onu seç Jimena, dikkatli yap seçimini ama
Ve artık bir şey dileme benden bu çarpışmadan sonra.

DON DIEGO

Affetmeyin sakın kolunun gücünden korkanları
Gelmeyecek kimse, açık tutun meydanı,
Rodrigo'nun bugün gösterdiği başarıdan sonra
Kim boşuna cesaret eder ki karşısına çıkmaya?
Kim kendini tehlikeye atar böyle bir rakip karşısında?
Kim bu kadar yiğit olabilir, bu kadar gözü kara?

DON SANCHE

Açın meydanı: Görün saldırganı,
O gözü kara kişi benim, daha doğrusu o yiğit.
Bağışlayın bu lütfu içimdeki şevke
Madam, biliyorsunuz sözünüzün ne olduğunu.

DON FERNANDO

Jimena, teslim ediyor musun kavganı onun ellerine?

JIMENA

Efendimiz, söz vermiştim ona.

DON FERNANDO

Hazır olun yarına.

DON DIEGO

Hayır, Efendimiz, daha fazla ertelenmemeli,
Her zaman hazır bekler cesareti olan kişi.

DON FERNANDO

Savaşta yeni çıkmak ve hemen girmek yeni bir çarpışmaya!

DON DIEGO

Rodrigo soluklandı anlatırken size olanları.

DON FERNANDO

Bir iki saat dinlenmesini istiyorum en azından
Ama korktuğum için bu çarpışmanın örnek alınmasından
Ve istemeden izin verdiğimi göstermek için herkese,
Hiç de hoşuma gitmeyen bu kanlı olay sırasında
Ne ben ne de sarayımdan kimse olacak orada.

(*Don Arias'a.*)

Yalnız siz karar vereceksiniz iki rakipten hangisinin daha
yiğit olduğuna

Dikkat edin de mertçe karşılaşsın ikisi de
Yeneni getirin bana çarpışma bittiğinde.

Hangisi olursa olsun, aynı ödülü kazanacak zahmetinin
karşılığında

Kendi elimle sunmak istiyorum onu Jimena'ya
Onun vaadi mükâfat olsun kazanana.

JIMENA

Ne! Efendimiz, bana böylesi zor bir hüküm buyurmanız!

DON FERNANDO

Bundan yakınıyorsun; ama aşkın sitemini itiraf etmekten uzak
Eğer kazanan Rodrigo olursa, kabul et zorluk
göstermeden onu.

Böylesi ılımlı bir yargıya söylenmeyi kes
İkisinden hangisi olursa, kocan yapacağım onu.

V. Perde

1. Sahne

Don Rodrigo, Jimena.

JIMENA

Ne! Rodrigo, güpegündüz! Nereden buluyorsun bu cüreti?
Git, zedeliyorsun onurumu; çek git lütfen.

DON RODRIGO

Öleceğim Madam ve gelip buraya
Son bir kez vedalaşmak istedim sizinle, ölümcül
darbeden önce.

Beni rehin alan bu sarsılmaz aşk
Reddediyor size saygılarını sunmadan ölmeyi.

JIMENA

Ölecek misin?

DON RODRIGO

Sabırsızlanarak bekliyorum o mutlu anları
Kininize teslim edecekler hayatımı.

JIMENA

Ölecek misin? Don Sancho o kadar zor bir rakip mi
Korku veriyor bu yılmaz yüreğe?
Kim güçsüz kıldı bu kadar seni veya bu kadar güçlü onu?
Rodrigo çarpışmaya gidecek ve ölmüş sayıyor kendini,
öyle mi?
O ki ne Mağriplilerden ne babamdan korktu ama

Don Sancho ile çarpışacak ve şimdiden umutsuz!
Tükeniyor mu cesaretin böyle ihtiyaç anında?

DON RODRIGO

Ölüm cezama gidiyorum ben, savaşa değil.
Siz olduğunuz için ölümümü isteyen, sadık aşkım
İçimden çekip alıyor hayatımı savunma arzusunu.
Hâlâ aynı cesarete sahibim ama kullanmayacağım kolumu,
Söz konusu olan hoşunuza gitmeyi korumaksa.
Ölebilirdim bu gece bile,
Eğer o savaş bana ait olsaydı sadece
Ama kralımı, halkını ve ülkemi savunurken
Kendimi savunmasaydım ihanet etmiş olurdum onlara.
Cesur ruhum nefret etmiyor hayattan
Vefasızlıkla ölüme kavuşacak kadar.
Şimdi sadece kendi menfaatim söz konusu
Ölümümü istiyorsunuz, kabul ediyorum hükmünüzü
Öfkeniz intikam için başka bir eli seçti
Hak edemedim sizin elinizden ölmeyi
Karşı koymayacağım kılıç darbelerine
Saygım büyük sizin için savaşa
Kılıç darbelerinin sizden geldiğini düşüneceğim zevkle
Onun kılıcı sizin şerefınızı koruduğuna göre
Karnımı açacağım önünde
Canımı alanın onun değil, sizin eliniz olduğu düşüncesiyle.

JIMENA

Eğer acı bir görevin haklı şiddeti
Kendime rağmen yiğitliğinin peşine düşürüyorsa beni
Ve aşkına buyuruyorsa böylesi güç bir emir
Benim adıma dövüşene karşı savunmasız kılıyorsa seni
Bu körlük halinde kaybetme aklını
Hayatını kaybettiğin gibi kaybedersin şanını.
Rodrigo'nun hayattayken başardıkları ne olursa olsun
Ölüm haberi geldiğinde, yenilmiş sayacaklar onu.
Onurun benden daha değerli olmalı senin için
Onun uğruna babamın kanına buladın ellerini,

Ve şeref için tutkuna rağmen vazgeçtin
Bana sahip olmanın tatlı ümidinden.
Yine de bakıyorum pek önemsemiyorsun onu
Yenilmek istiyorsun kavgaya girmeden!
Nedir bu tutarsızlık gölge düşüren erdemine?
Neden şimdi erdemli değilsin, niye erdemliydin önceden?
Ne? Cesaretin bana hakaret etmek için miydi sadece
Cesur biri değil misin, beni rencide etmen gerekmesi?
Bu kadar mı hafife alıyorsun babamı
Onu yendikten sonra yenilmeye oluyorsun razı?
Git, ölmek istemeden, bırak da düşeyim peşine,
Eğer yaşamak istemiyorsan artık savun şerefini.

DON RODRIGO

Kontun ölümü ve Mağriplilerin mağlubiyetinden sonra
Başka kanıt gerekir mi şanıma?
Ünüm tenezzül etmese de olur beni savunmaya
Biliniyor cesaretimin her şeye yeltendiği
Her şeyi başarabilirim ve göklerin altında
Hiçbir şey değerli değil onurum kadar benim için.
Hayır, hayır, bu kavgada, siz neye inanmayı tercih
ederseniz edin

Rodrigo ölebilir tehlikeye atmadan şanını
Kimse onu suçlamadan cesaretsizlikle
Kimse düşünmeden yenildiğini, boyun eğdiğini bir galibe
Şöyle derler sadece: “Tapıyordu Jimena’ya;
Yaşayıp maruz kalmak istemiyordu kinine.
Bıraktı isteyerek kendini, sevgilisini
Onun peşine düşmeye zorlayan kaderin oyununa
Başını istiyordu sevdiği; reddetseydi bu isteği
Yiğit kalbi suçlu hissedirdi kendini.
Onurunu korumak için kaybetti sevdiği kadını
Sevdiği kadın için kaybetti hayatını
Tercih etti ruhunun bel bağladığı umuda rağmen,
Şerefini Jimena’ya, Jimena’yı hayatına.”
İşte böyle göreceksiniz ölümümü bu kavgada

Şanıma gölge düşürmek şöyle dursun, yüceltecek ismimi
Gönüllü ölümüm bahşedecek bana
Sizi tatmin edebilecek tek kişi olma onurunu.

JIMENA

Madem ölüme koşmana engel olmaya
Yetmiyor cazibesi hayatının ve onurunun,
Şayet seni sevdiysem, sevgili Rodrigo, buna karşılık
Beni Don Sancho'nun elinden almak için savun kendini
Dövüş azat etmek için seni seveni
Beni istemediğim birine verecek bu şarttan.
Sana daha ne diyeyim, git, düşün savunmanı
Beni zorla, sağla susmamı
Kalbin hâlâ yanıyorsa bana olan aşkından
Galip çık ödülün Jimena olduğu bu kavgadan.
Elveda: Ağzımdan kaçıveren bu söz kızartıyor yüzümü
utançtan.

DON RODRIGO

Yenemediğim bir düşman var mı bugüne kadar?
Gösterin kendinizi Navarralılar, Mağripliler, Kastilyalılar
Ve tüm yiğitler İspanya'nın yetiştirdiği
Birleşin hepiniz ve bir ordu kurun birlikte
Karşı koymak için yürekli elime
Bir araya getirin tüm maharetinizi böyle tatlı bir umuda karşı
Yetmezsiniz asla beni durdurmaya.

2. Sahne

Prenses.

PRENSES

Seni dinler miyim hâlâ, soyuma karşı duyduğum saygı
Sen ki suç sayan aşkı mı?
Peki seni dinler miyim aşk, senin tatlı gücün ki
O gururlu zalime karşı dillendiriyor dileklerimi?
Zavallı prenses, hangisine itaat etmelisin bu iki sesin?

Rodrigo, cesaretin seni yakışır kılıyor bana
Yiğitsin kral oğlu olmasan da.
Ayırıyor acımasız kaderim
Şerefimle arzularımı birbirlerinden
Tutkuma büyük mutsuzluklara mal olacak
Böylesi nadir bir erdemi tercih etmek mi var yazgımda?
Gökler! Daha ne kadar iç çekecek bu kalp
Bu uzun azabın sonunda ya başaramazsa kalbim
Ne aşkını söndürmeyi ne de bu âşığı kabul etmeyi?
Fazla kuruntu yapıyorum ve şaşıyorum
Hor görmeme böylesi uygun bir tercihi.
Soyumdan dolayı sadece hükümdarlara layık olsam da
Rodrigo, senin boyunduruğunda yaşamak şeref verir bana.
İki kralı yendikten sonra
Taçsız kalacak değilsin ya?
Kazandığın bu büyük El Cid ismi
Yeterince göstermiyor mu kime hükmedeceğini?
Bana layık ama Jimena'ya ait,
Yaptığım bağış zarar veriyor bana.
Babasının ölümü aralarına çok az nefret soktu
Jimena istemeyerek ödetiyor kan borcunu
O halde umut beslemeyelim hiç
Ne onun suçundan ne de benim acımdan.
Madem cezalandırmak için kader beni
İki düşman arasında bile aşkın sürmesine izin verdi.

3. Sahne

Prenses, Leonor.

PRENSES

Leonor, niye geldin?

LEONOR

Sizi kutlamak için hanımım,

Ruhunuz huzuru buldu sonunda.

PRENSES

Nasıl gelsin ki huzur bunca üzüntünün içinde?

LEONOR

Eğer aşkı yaşatan umutsa, umutsuzluktur öldüren onu,
Rodrigo artık meftun edemez yüreğinizi.

Biliyorsunuz Jimena'nın onu soktuğu bu mücadeleyi
Mademki ya ölecek ya da kocası olacak onun
Umudunuz yitecek ve iyileşecek ruhunuz.

PRENSES

Ah! O noktaya gelmedik daha!

LEONOR

Nasıl bir şey umabilirsiniz ki hâlâ?

PRENSES

Engel olabilir misin umuduma?
Rodrigo dövüşecekse bu şartlar altında
Müdahalelerim var sonucu değiştirecek
Aşk, çektiğim acımasız işkencelerin tatlı faili
Öğretir âşıklara her türlü numara.

LEONOR

Hâlâ bir şey yapabilir misiniz, bir babanın ölümü bile
Aralarını bozamadıysa?

Çünkü Jimena davranışlarıyla gösteriyor açıkça
Kin olmadığını peşinde olmasının sebebinin.

Bu dövüşü elde etti ve rakip olarak

Kendini teklif eden ilk kişiyi anında kabul etti:

Kesinlikle başvurmadı onca benzersiz kahramanlığın

O denli şerefli kıldığı cesur yüreklere,

Don Sancho yetiyor ona ve onu seçti

Çünkü ilk defa kılıç kuşanacak hayatında

Bu düelloda hoşuna giden onun tecrübesizliği

Don Sancho'nun ünsüz olması güven veriyor ona;

Bu kadar kolay kabul etmesi size göstermeli

Görevine kafa tutacak ve Rodrigo'ya

Kolay bir zafer sağlayacak,
Ve teskin edilmiş gözükmesine izin verecek bir dövüş
aradığını.

PRENSES

Tüm bunların farkındayım oldukça ve yine de kalbim
Jimena'ya haset ederek, tapıyor bu kahramana
Ne yapmalıyım talihsiz bir âşık olarak?

LEONOR

Kimden doğduğunuzu hatırlayın önce
Sıradan bir kişiyi seviyorsunuz, oysa bir kral borçlu
gökler size.

PRENSES

Sevdiğim kişi değişti ama
Rodrigo değil artık, sıradan biri değil sevdiğim
Hayır, aşkım artık öyle adlandırmıyor onu,
Sevdiğim kişi, onca güzel kahramanlığın faili
Sevdiğim yürekli El Cid, iki kralın efendisi.
Yine de kendimi tutacağım, korktuğum için değil
ayıplanmaktan

Bozmamak için böylesi güzel bir aşkı
Onu taçlandırırsalar da üzmem için beni
Kesinlikle istemem geri almayı verdiğim bir hediye.
Madem böyle bir dövüşte Rodrigo'nun zaferi kesin
Gidip bir kez daha onu Jimena'ya verelim.
Ve sen, gören yaralı kalbimin halini
Gel de gör, nasıl bitirdiğimi başladığım işi.

4. Sahne

Jimena, Elvira.

JIMENA

Elvira, öyle acı çekiyorum, öyle acınacak haldeyim ki!
Elimden tek gelen umut etmek, ama korkutuyor her şey beni

Razı olmaya cesaret ettiğim dilekler çıkmıyor aklımdan
Ne dileysem hemen oluyorum pişman ardından.
Ellerine kılıç tutturdum bu iki rakibin,
Ama gözyaşlarıma mal olacak en mutlu netice
Talihim bunu lehime düzenlemiş olsa bile,
Ya yerde kalacak babamın kanı ya da canından olacak
sevgilim.

ELVIRA

O veya bu, rahatlayacaksınız iki şekilde de:
Ya Rodrigo sizinle olacak ya da alınacak intikamınız,
Ve talihiniz ne buyurursa buyursun size
Şanınıza destek olacak ve bir eş verecek size.

JIMENA

Ne! Nefretimin ve öfkemin nesnesi!
Ya Rodrigo'nun ya da babamın katili!
İki tarafta da bana verilen eş
Benim için değerli birinin kanını taşıyor olacak kılıcında
İki tarafa da isyan ediyor ruhum,
Ölümden daha fazla korkutuyor bu dövüşün neticesi beni.
Hadi gidin, intikam, aşk aklımı bulanıklaştıran.
Bana dinginlik getirmeyeceksiniz karşılığında
Ve sen, bana ihanet eden kaderin güçlü iktidarı
Kimsenin lehine olmadan bitir bu dövüşü
İkisinden de ne kazanan olsun ne de kaybeden.

ELVIRA

Daha fazla acı getirir bu size.
Bu dövüş yeni bir işkence olur ruhunuza
Eğer sizi mecbur ederse adalet aramaya
Ve hâlâ müsaade ederse bu büyük kini duymanıza
Ve sevdiğinizin ölümünün peşinde olmanıza.
Hanımım, bence daha iyi olur onu taçlandıran ender yiğitliğin
Mecbur etmesi sizi sükûnete
Dövüşün kuralı dindirsin acınızı
Ve kral sizi zorlasın takip etmeye arzularınızı.

JIMENA

Kendimi ona teslim edeceğimi mi sanıyorsun galip
geldiğinde

Görevim öyle çetin, kaybım öyle büyük ki
Yeterli değil dinletmek için sözlerini
Ne dövüşün kuralları ne de kralın isteği.
Rodrigo Don Sancho'yu sıkıntısız yenebilir gücüyle
Ama yenemez onunla Jimena'nın şerefini,
Zaferine hükümdar ne mükâfat vadetmiş olursa olsun
Onurum bin yeni düşman yaratır ona.

ELVIRA

Aman sakın, cezalandırmak için bu taşkın gururunuzu
Ya izin vermezse gökler sonunda intikamınızın
alınmasına?

Ne! Yine mi reddedeceksiniz
Artık onurla acınızı dindirebilme mutluluğunu?
Ne istiyor bu görev, nedir umduğu?
Babanızı geri getirecek mi sevgilinizin ölümü?
Sizin için az mı bu kadar bahtsızlık?
Kayıp üzerine kayıp, acı üzerine acı mı gerekli?
Yapmayın, mizacınızın inat ettiği bu kapriste,
Hak etmiyorsunuz size verilecek sevgiliyi,
Göreceğiz Göklerin adil öfkesini
Canını alarak diğerinin, bırakacak size eş olarak
Don Sancho'yu.

JIMENA

Elvira, acı çekiyorum yeterince
Acımı ikiye katlama bu uğursuz kehanetinle.
Yapabilsem kaçınırdım ikisinden de
Bu olmayacağına göre bu dövüşte dualarım Rodrigo'dan
yana
Delice aşkımdan değil meylim ona,
Yenilirse Don Sancho'nun olacağım diye.

Bu kaygıdan doğuyor dileğim...

Ne görüyorum, zavallım? Elvira, olan olmuş bile.

5. Sahne

Don Sancho, Jimena, Elvira.

DON SANCHE

Size getirmek zorunda kaldım bu kılıcı...

JIMENA

Ne? Hâlâ üzerindeyken mi Rodrigo'nun kanı?

Hain, nasıl cesaret edersin karşıma çıkmaya

En sevdiğimi elimden aldıktan sonra?

Ortaya çık aşkım, artık kalmadı korkacağın bir şey

Babamın ruhu huzur buldu ya kendini tutma artık

Tek bir kılıç darbesi getirdi şerefime selamet

Ruhuma umutsuzluk, aşkıma özgürlük.

DON SANCHE

Biraz sakinleşirseniz...

JIMENA

Konuşuyor musun sen hâlâ?

Taptığım kahramanın iğrenç katili!

Git, haince öldürdün onu; onun gibi yiğit bir savaşçı

Yenilmezdi asla böyle bir saldırgana.

Benden hiçbir şey umma, hizmet etmedin bana

İntikamımı aldığını sanarak son verdin hayatıma.

DON SANCHE

Aşırı etkilendi, beni dinlemek yerine...

JIMENA

Onun ölümüyle övünmeni mi dinleyeyim istiyorsun?

Uzun uzun dinlememi mi istiyorsun küstahlıkla

anlatmanı

Onun talihsizliğini, benim suçumu ve kendi

kahramanlığını?

6. Sahne

*Don Fernando, Don Diego, Don Arias, Don Sancho,
Don Alonso, Jimena, Elvira.*

JIMENA

Efendimiz, gerek yok artık sizden saklanmama
Bütün çabalarımın sizden gizleyemediğini.
Seviyordum onu, biliyordunuz; ama intikamını almak
için babamın

İdam ettirmek istedim böylesi değerli birini:
Majesteleri, Efendimiz, görebildiniz kendiniz
Boyun eğdirdim aşkıma görevim uğruna
Neticede Rodrigo öldü ve ölümü dönüştürdü beni
Amansız düşmandan kederli âşığa.

Beni dünyaya getirene borçluydum bu intikamı
Ve şimdi de borçluyum sevdiğime gözümden akan
yaşları.

Don Sancho beni perişan etti savunarak
Ve şimdi ödülüymün beni perişan edenin!
Efendimiz, eğer acıma duygusu yüreğine dokunursa bir
kralın

Lütfen, iptal edin aldığınız bu katı kararı,
Sevdiğimi kaybettiğim bu zafere ödül olarak
Don Sancho'ya bırakıyorum neyim varsa, bıraksın beni
bana

Yasını tutayım durmaksızın kutsal bir manastırda
Son nefesime kadar babamın ve sevdiğimin.

DON DIEGO

Neticede Efendimiz, seviyor Rodrigo'yu ve suç saymıyor
artık

Kendi ağzıyla itiraf etmeyi bu meşru aşkı.

DON FERNANDO

Jimena, yanılıyorsun, sevdiğin ölmedi
Mağlup Don Sancho yanlış iletmiş sana haberi.

DON SANCHE

Efendimiz, yanılıya kapıldı ben farkında olmadan fazla
çoşkuyla

Dövüşten gelince durumu anlatmak için ona.
Yüreğinin meftun olduğu o mert savaşçı
Kılıcımı düşürdüğünde “Korkma,” dedi bana,
“Belirsiz bırakırım kazananı
Dökmektense Jimena için tehlikeye atılan kanı
Ama şimdi kralın yanına gitmem gerektiğinden
Git benim yerime anlat ona olanları
Kazananın adına götür ona kılıcını.”

Efendimiz, gittim, kılıç onu yanılttı
Geldiğimi görünce kazandığımı sandı
Ve bir anda öfkesi ele verdi aşkını
Öyle taşkın ve sabırsız bir duygu seline kapıldı ki
Dinletemedim kendimi.

Yenilmiş olsam da mutlu sayıyorum kendimi
Âşık gönlümün arzusuna rağmen
Sonsuza kadar kaybetmiş olsam da onu, seviniyorum
yenilgime

Böyle mükemmel bir aşkın başarısına yol açtı diye.

DON FERNANDO

Kızım, böyle güzel bir aşktan ne kızarmalı yüzün
Ne de yollarını aramalı inkârın,
Övgüye şayan bir utanç boşuna buna itiyor seni,
Temizlendi onurun, ödeştin görevin için
Baban kavuştu huzura, Rodrigo’nu tehlikeye atmak
defalarca

Almaktı babanın intikamını.

Görürsün başka türlü yazılmış kader.

Onun için bu kadar şey yaptın, kendin için bir şey yap
bu defa

Ve emrime sakın karşı çıkma,

Bu kadar sevdiğin bir eş veriyorum sana.

7. Sahne

*Don Fernando, Don Diego, Don Arias, Don Rodrigo,
Don Alonso, Don Sancho, Prenses, Jimena, Leonor, Elvira.*

PRENSES

Jimena durdur artık gözyaşlarını ve al üzülmeyen
Bu mert savaşçıyı prensesinin ellerinden.

DON RODRIGO

Efendimiz, lütfen alınmayın eğer önünüzde
Sevdalı bir hürmetle kapanırsam onun dizlerine.
Ödülümü almak değil buraya gelmemin sebebi
Size tekrar sunmaya geldim kendimi
Madam; sevdam kılmıyor geçerli
Ne dövüşün kurallarını ne de kralın isteğini.
Eğer bütün bu yapılanlar bir baba için az ise
Söyleyin nasıl memnun edebilirim sizi?
Yüzlerce ve yüzlerce rakiple mi dövüşmeliyim,
Dünyanın dört tarafına yayarak hizmetlerimi
Tek başıma karargâh bozup kaçırmalı mıyım orduları?
Şöhretlerini mi aşmalıyım efsanevi kahramanların?
Eğer suçum temizlenecekse bu şekilde
Cesaretim var her şeyi göze almaya ve her şeyi başarmaya.
Ama eğer boyun eğmez onurunuz hâlâ katıysa,
Ancak suçlunun ölümüyle yatışacaksa,
Başka insanların gücünü çıkarmayın karşıma,
Başım ayaklarınızın altında, alın intikamınızı ellerinizle,
Sadece sizin ellerinizin hakkı var bir yenilmezi yenmeye,
Alın başkasının alması imkânsız olan intikamı
En azından ölümüm beni cezalandırmaya yetecekse.
Hatıranızdan silmeyin beni asla,
Madem ölümüm muhafaza edecek onurunuzu
Karşılığında siz de muhafaza edin hatıramı,
Ve deyin bazen ağlayarak kaderime:
“Ölmezdi eğer sevmeseydi beni.”

JIMENA

Ayağa kalk Rodrigo. Efendimiz, itiraf etmem gerekir
İnkâr edemeyeceğim kadar çok şey söyledim size.
Rodrigo'nun nefret edemeyeceğim erdemleri var:
Üstelik kral emrettiğinde, itaat etmeli ona.
Ama zaten mahkûm edilmiş olsam da bu duruma
Siz kabul edebilecek misiniz bu evliliği?
Benden beklerken bu çabayı göstermemi
Yüce adaletiniz olacak mı aynı kanıda?
Rodrigo devlet için bu kadar gerekliyken
Ben mi olmalıyım sizin için yaptıklarının karşılığı?
Ve teslim mi olmalıyım sonsuza kadar sürecektir bir kınanmaya
Buladığım için ellerimi baba kanına?

DON FERNANDO

Çoğu kez meşru kıldı zaman
Daha önce ağır suç olarak görüneni.
Onun olmalısın, Rodrigo kazandı seni.
Bugün kudretiyle seni kazanmış olsa bile
Senin şerefine düşmanı olurum
Hemen verirsem ona zaferinin mükâfatını.
Ertelenmiş bir evlilik katiyen aykırı değil
Vakit belirlenmese de onu sana vadeden kanuna.
Bir yıl bekle istersen silmek için gözyaşlarını.
Bu arada Rodrigo, sen de silahlan.
Kıyılarımızda yendin Mağriplileri
Planlarını altüst ettin, defettin onları,
Git onların ülkesine savaşı götür onlara,
Ordunun başına geç ve yerle bir et topraklarını.
Sadece Cid adını duymak bile korkudan titretir onları
Seni efendileri olarak adlandırıyorlar ve istiyorlar kralları
olmanı.
Bütün bu ulvi işlerin arasında, hep sadık ol Jimena'ya,
Eğer mümkünse, geri dön ona daha da layık bir şekilde,
Öyle bir değer biç ki kendine soylu kahramanlıklarınla
Seninle evlenmek şeref versin ona.

DON RODRIGO

Sahip olmak Jimena'ya ve hizmet etmek için size
Bana ne buyurulabilir ki kolumun yerine getiremeyeceği?
Jimena'nın gözlerinden uzakta olmaya ne kadar katlansam
Efendimiz, o kadar gün olacaktır umut edebileceğim.

DON FERNANDO

Umut bağla cesaretine, umut bağla benim sözüme
Zaten sahipken sevdiğinin gönlüne
Kazanmak için sana karşı savaşı bu onur meselesini,
Güven zamana, yiğitliğine ve kralına.